

מוזיאון מכבי ע"ש פייר גילדסגיים

PIERRE GILDESGAME MACCABI SPORTS MUSEUM

פייר גילדסגיים

מס. תיק:	8-1177
מיקום פיזי: ארכיון, מכל:	0292
שם התיק:	- הסתדרות מכבי ישראל - המרכז ההנהגה הארצית של
שם החטיבה:	פרסומי מכבי
מתאריך :	01/01/1965
עד תאריך:	01/01/1965
מס. פריט במחשב:	1178

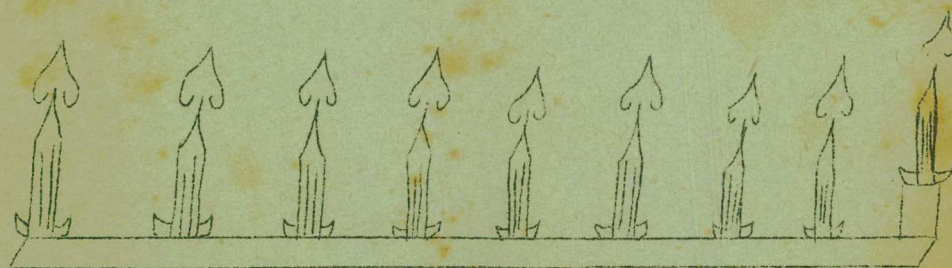
חודש כסלו תשכ"ה

דפים כמדריך

עמוד

ה ת ו כ ז :

2	א. אל הקורא
3	ב. מבחר תאריכי החודש וציונים ביבליוגראפיים
7	ג. תולדות מרוץ הלפיד
8	ד. הוראות שימושיות לחנוכה.
10	ה. קישוט המועדון
16	ו. בימי מתתיהו
18	ז. מרד המכבים
20	ח. שירי חנוכה
21	ט. סקס הדלקת נרות חנוכה
24	י. ראסיופרקים לסניחות
26	יא. מערכון - שי לאחי הלוחמים
33	יב. מערכון - סביבון המכבים
36	יג. משחקים

ד ב ר ה מ ע ר כ ח

אל הקורא!

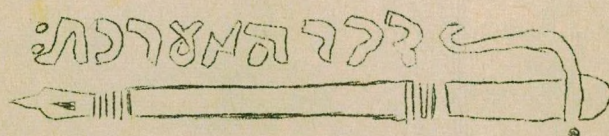
בחוברת חודש כסלו הושקע מאמץ רב בכוון מעשי. כללנו בה בעיקר
חומר על חנוכה.

הכנו חוברת עבה במטרה לספק חומר רב צדדי גם אם לא תוכל לבצע
את הכל.

חוברת זו לא תמלא את מקומה של תכנית ההדרכה השנתית. (הדרכה
מכביית בסיסית). היא תזמין לכם לחומר עזר בהכנה מסיבות חנוכה
בסניף.

אנו תקווה כי תמצאו בה חומר אשר יעניין את החניכים.

מרכזים אשר אין בידם חוברות הדרכה (מכביית בסיסית) יפנו להנהגה
ויקבלו.

פרק ב'

מבחר תאריכי החודש וציונים ביבליוגרפיים

- א. כסלו תרע"ה (1917) - כיבוש תל אביב בידי הצבא הבריטי.
 1. מסעי המלחמה בארץ ישראל, מאת א. פ. ויול, מאנגלית: עמיהוד ארבל. הוצ' "מערכות" תל אביב 1951.
- ב. כסלו תרע"א (1910) - מת כהן פנחס רבינוביץ (שפ"ר) סופר והיסטוריון עברי, מראשוני חב"ת ציון, המתרגם של גרץ לעברית.
 1. ר' שאל פנחס רבינוביץ (שפ"ר), האיש ופעלו, מאת יוסף מייזח. הוצ' יבנה תל אביב 1943, 180 עמודים.
- ג. כסלו תרצ"ז (1936) - נרצחו חמישה פועלים שעבדו בייצור וסלילת כבישים באדמות קרית ענבים. - על שמם נקראה קבוצת "מעלה החמישה".
 1. מעלה החמישה - בטבילי מולדת, הוצ' המחלקה לנוער של קרן היסוד, ירושלים.
 2. שנה למעלה החמישה - חוברת מכופלת. תרצ"ט, 19 עמודים.
- ד. כסלו תש"ט (1948) - נפתח כביש הגבורה והוקמו ישובים משגב דוד (על שם המפקד דוד מרכוס) וצרעה במסדרון ירושלים.
 1. המערכה על שחרור ישראל, מאת ד"ר ו. וילנאי. הוצ' מסדה, עמ' 61-73.
 2. ישראל במערכה, מאת א. תלמי. הוצ' עמיחי, עמ' 183-201.
 3. בהילחם ישראל, מאת דוד בן גוריון. הוצ' כמח"י עמ' 179-183, 335-339.
- ה. כסלו תש"א (1940) - גורשו מאוריציוס המעפילנים שהגיעו לחיפה על סיפון האניה "אטלנטיק".
 - ספר המעפילים, ערוך בידי משה בטוק. הוצ' הספרים של ההס' הציונית, ירושלים, תש"ז. עמ' 273-301.
- ו. כסלו תש"ג (22.11.1942) - מת ד"ר בן ציון מוסינזון, מחנך ועסקן, מנהל הגימנסיה העברית הרצליה בתל אביב ומנהל מחלקת החינוך של הועד הלאומי.
 1. הנביאים, עד גלות בבל, מאת ד"ר בן ציון מוסינזון. הוצ' דביר, תל אביב תש"ד, 230 עמ'.
 2. השפה והתחיה, מאת ד"ר בן ציון מוסינזון. נדפס ביחד עם: "העברית בארצנו", מאת יצחק בן צבי. הוצ' ההסתדרות העברית, ניו יורק תרע"ז (1917), 16 עמודים.
 3. "העובד הציוני", גליון מוקדש לבן ציון מוסינזון במלאת שנה למותו. שנה טביעת גליון ד' ה' (96/97) י"ב כסלו תש"ד, 12 עמודים.
- ז. כסלו תרע"ד (1913) - נפתחו בתי ספר עבריים, אחרי שהמורים והתלמידים עזבו את בתי הספר הגרמניים של חברה "עזרה" ("מלחמת השפות").
 1. מלחמת השפות בארץ ישראל - "הבוקר" 15 דצמבר 1943.
 2. חוברת יובל של הסת' המורים. מאמרים על מלחמת הלשון, ביחוד מאת אביעזר ילין. ירושלים, 1943.
 3. השכניון העברי ומלחמת השפות, מאת חיים וייצמן. בתוך: מסה ומעט, פרק עשירי.
 4. אליעזר בן יהודה ומלחמת השפות, מאת חמודה בן יהודה.
- ח. כסלו תרצ"ה (1934) - נוסדה בית השיטה בעמק יזרעאל המזרחי.
 1. קבוצת החוגים בית השיטה-דו"ח המזכירות לשנת תרצ"ט, 9 עמ'.
 2. קבוצת החוגים בית השיטה-חמש עשרה שנים לקבוצה, תרפ"ט-תש"ד. קובץ זכרונות ומאמרים על בעיות החיים הקבוצתיים. בית השיטה תש"ד, 88 עמודים.

- ט. כסלו תש"ט (1948) - הגיע האזכרון הראשון עם עולי תימן במבצע "מרבד הקסמים".
- י. כסלו תר"פ (4.12.1919) - מת מיכאל הלפרין, ממיסדי נס ציונה ויסוד המעלה.
1. יסוד המעלה, מאת דוד שוב. ספרית "לנוער" ל"א, הוצ' הקה"ל ואמנות, תל אביב תרצ"א.
 2. נס ציונה, שבעים שנות חייה, תרמ"ג-תשי"ג (1883-1953), בעריכת משה סמילנסקי. הוצ' המועצה המקומית נס ציונה, 1953.
- יא. כסלו תש"ח (29.11.1947) - עצרת האומות המאוחדות קיבלה החלטה על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל המחולקת.
1. בשליחות מדינה נולדת, מאת דוד הורוביץ. הוצ' שוקן.
 2. בהילחם ישראל, מאת דוד בן גוריון. הוצ' מפא"י, עמ' 19-34.
 3. ממנדט למדינה, מאת י. קליר. הוצ' מס, עמ' 9-16.
 4. לוח הארץ תש"י: תעודות המדינה, עמ' 272-307.
 5. מקורות ללימוד ההסטוריה, מאת מ. הנדל. הוצ' צ"צ"ק, כרך ו', עמ' 235-239.
 6. שבעת העמודים שהתמוטטו, מאת ג'. קמחי. הוצ' "עם עובד".
- יב. כסלו תרל"ה (1874) - נולד חיים וייצמן, נשיאה הראשון של מדינת ישראל.
1. משה ומעט, זכרונות חיו של נשיא ישראל, מאת חיים וייצמן. הוצ' שוקן, תש"ט, 487 עמ'.
 2. חיים וייצמן, בונה ציון, המדינאי ואיש מדע, בעריכת מאיר ו. ויסגאל. דברי מבוא מאת פליקס פרנקפורטר. הוצ' יבנה, ת"א, תש"ה, 212 עמודים ולוח צילומים.
 3. חיים וייצמן, מאת משה קליינמן. סידרת "איש הציונות", הוצ' יבנה, ת"א 1935, 182 עמ'.
 4. חיים וייצמן, הנשיא הראשון של מדינת ישראל - אלבום בעריכת י. קלינוב הוצ' "לעם", תל אביב תש"י.
 5. וייצמן בארץ ישראל, מאת י. קלינוב. הוצ' הועד הארצי של מועצת המורים למען הקה"ל, תל אביב תש"ד.
 6. חיים וייצמן, חומר קריאה ושירה לבתי ספר, ילקוט ג', בהוצאת מועצת המורים למען הקה"ל, תל אביב תש"ה. חוברת 1 - עמודים 1-104, חוברת 2 - עמודים 105-184.
 7. העולם, עתונה המרכזי של ההסתדרות הציונית העולמית, גליון היובל לחיים וייצמן, י"ד כסלו תש"ה - 30 בנובמבר 1944, עמודים 77-112.
 8. הדואר, שבועון ההסתדרות העברית באמריקה, גליון היובל לחיים וייצמן, גל' סז (א' קנ"ד), ג' אדר תש"ה - 16 בפברואר 1945, עמודים 265 - 316.
 9. ראה התכנית "חיים וייצמן" - "דפי עזר למדריך", חוב' ט' - חשון, תשי"ד, עמ' 85.
- יג. כסלו תרמ"ה (1884) - "ולד יצחק בן צבי, הנשיא השני של מדינת ישראל.
1. מצריף רחביה לאמון הנשיא - י. בן צבי, הנשיא השני של מדינת ישראל, מאת י. מגן. הוצ' "ספריה בפרוטות", מס' 3, ת"א תשי"ג, 32 עמ'.
 2. שאר ישוב, מאמרים ופרקים בדברי ימי הישוב העברי בא"י ומחקר המולדת, מאת י. בן צבי. הוצ' דבר, ת"א תרפ"ז, 192 עמ'.
 3. שבטי ישראל בירושלים, מאת י. בן צבי. סידרת "לנוער", חוברת נ"ו-נ"ז, הוצ' אמנות, ת"א תרצ"ו.
 4. כתבים, מאת יצחק בן צבי. הוצ' מצפה, ת"א תרצ"ו-תרצ"ז, 5 כרכים.
 5. ספר השומרונים, תולדותיהם, מושבותיהם, דתם וספרותם, מאת יצחק בן צבי. הוצ' שטיבל, ת"א תרצ"ה, 266 עמ'.
 6. פועלי ציון בעליה השניה, מאת י. בן צבי. הוצ' מפא"י ואחד עולמי פועלי ציון (צ.ס.). התאחדות, תשי"א 1950, 269 עמ'.
 7. נדחי ישראל, מאת י. בן צבי. הוצ' נ. סברסקי, ת"א תשי"ג, 248 עמ'.
 8. ארץ ישראל ויישובה בימי השלטון העותמאני מאת יצחק בן צבי. הוצ' מוסד ביאליק, ירושלים תשט"ו, 478 עמ'.

- יד. כסלו תרנ"ב (30.11.1891) - מת ד"ר י. ל. פינסקר, בעל "אוטואימנציפציה"!
1. אוטואימנציפציה, מאת י. ל. פינסקר, עם הקדמה מאת שלמה ברימן ובצירוף נאום הפתיחה ונאום הנעילה בועדת קאטוביץ. סדרת מקורות, הוצ' המחלקה לענייני הנוער והחלוצ, ירושלים תשי"ב, 71 עמ".
 2. אוטואימנציפציה, מאת י. ל. פינסקר. ספרית לנוער של הקה"ל, חוב' מ"ז-מ"ח. מכיל גם ביוגרפיה, נאום של פינסקר בועידת קאטוביץ, ונאום של מ. אוסישקין לרגל העברת ארונו של י. ל. פינסקי לירושלים.
 3. ספר פינסקר, ספר זכרון למלאות 100 שנים להולדתו (1821-1921), ערוך בידי יוסף קלוזנר. ירושלים תרפ"א, 128 עמ". מכיל את האוטואימנציפציה בתרגומו של אחד העם.
 4. פינסקר וזמנו, מאת אלתר דרויאנוב. ספרית הדורות, הוצ' המחלקה לענייני הנוער והחלוצ ע"י ר. מ. ירושלים תשי"ג, 249 עמודים.
- טו. כסלו תש"ו (1945) - חיפוש הצבא הבריטי במושב רשפון ובקבוץ שפיים.
- טז. כסלו תש"ב (12.12.1941) - מת דוד ילין, מלומד, מחנך ועסקן, יו"ר הועד הלאומי, מייסד בית המדרש העברי למורים.
1. כתבים נבחרים מאת דוד ילין. הוצ' ועד היובל, ירושלים תרצ"ו-צ"ט. שני כרכים.
 2. דפים נבחרים, סדורים בידי אשר בן ישראל. אוצר התלמיד חוב' י"ט. הוצ' ראובן מס, 1944, 64 עמודים.
 3. דוד ילין. "ספרית ראשונים", כרך א' חוב' ג'. ת"א תש"ב, 32 עמודים.
 4. מנחם לדוד, קובץ מאמרים בתחומי יסודיים... ירושלים תרצ"ה, 225 עמ". כולל רשימה ביבליוגרפית של כתבי דוד ילין עד ליובלו השבעים.
- יז. כסלו תרע"ח (1917) - מת מנדלי מוכר ספרים (שלום יעקב אברמוביץ).
- יח. כסלו תרפ"א (1920) - נוסדה העיר רמת גן.
1. רמת גן בת כ"ה, ספר היובל. הוצ' המועצה המקומית רמת גן, 1946.
 2. ספר רמת גן, תרפ"ו-תשט"ו, בעריכת ישראל אלדד ויוסף נדבה. הוצ' עיריית רמת גן, ר"ג תשט"ו, 435 עמ". תצלומים; מפה. מן התוכן: "ואלה תולדותי", עמ' 27-114. "פרקי הווי של עיר וא"ם", עמ' 151-256.
 3. בכוח המעשה, זכרונות מאת אברהם קריניצי. הוצ' מסדה, תל אביב תש"י, 156 עמ".
- יט. כסלו תרע"ח (9.12.1917) - ירושלים נכבשה בידי הצבא הבריטי בפיקוד אלנבי.
1. מסעי המלחמה בארץ ישראל, מאת א. פ. ויול, מאנגלית: עמיהוד ארבל. הוצ' מערכות תל אביב 1951.
- כ. כסלו תש"ט (27.11.48) - מת ד"ר י. ל. מאגנס, ממיסדי האוניברסיטה העברית ונשיאה הראשון, ממנהיגי הציונות האמריקאית.
1. במבוכת הזמן, נאומים מאת י. ל. מאגנס. הוצ' ספרים של האוניברסיטה העברית, תש"ו.
 2. ספר מאגנס, אוסף מאמרים, מוקדש ל... ל. מאגנס ביום הולדתו הששים. ירושלים תרצ"ז.
 3. "בעיות" במה חודשים לחיי ציבור, יוצאת ע"י מ. בובר בעריכת א. סימון. חוברת מאגנס (כרך ה' חוברת ה'-ו') תמוז תש"ז - יולי 1947.
- כא. כסלו - יום ראשון של חנוכה, חג שמנות ימים לזכר גבורת המכבים.
- כב. כסלו תרמ"ח (1882) - נוסדה המושבה זכרון יעקב, אחת המושבות הראשונות בארץ.
1. זכרון יעקב, פרשת דברי ימיה תרמ"ב-תש"ב, בעריכת ... סמסונוב. הוצ' ועד המושבה, זכרון יעקב תשי"ג, 510 עמ". כולל רשימה ביבליוגרפית על המושבה עמ' 507-509.

2. זכרון יעקב מאת אריה סמטונוב. ספריית "לנוער" חוב' פא-פפ, הוצ' אמנות, תל אביב תש"ב 144 עמ'.
3. פרקים בתולדות הישוב, מאת מ. סמילנסקי, ספר א'. הוצ' דביר, תל אביב תרצ"ט.
4. התיישבותנו בארץ, מאת י. לדור. הוצ' אופק.
- כג. כסלו תרמ"ה (14.12.1884) - יסוד המושבה גדרה בידי הבילויים.
1. יסוד גדרה, מאת ש. בן ציון. ספריית לנוער חוב' י"ט. הוצ' אומנות, ת"א תר"ץ, 108 עמ'.
2. ביל"ו מאת ש. בן ציון. ספריית לנוער של הקהק"ל, חוב' י"ז. ת"א תר"ץ.
3. פרקים בתולדות הישוב, מאת מ. סמילנסקי. הוצ' דביר ת"א. ספר א', עמ' 49-57, ספר ב' עמ' 23-29.
4. ספר הגבורה, בעריכת י. היילפרין. הוצ' עם עובד, ת"א. ספר ב' עמ' 152-165.
5. גדרות, מאת י. חזנוב. הוצאת עם עובד.

תולדות מרוץ הלפיד

היה זה מבצע חלוצי מאין כמוהו לצאת בימים מתוחים אלה לתוך הסטח הערבי - אלי מודיעין, קברות החטמונאים - מקום הדלקת הלפיד. חברים אמיצים אשר לא חתו מפני התפרעויות יצאו למודיעין כדי לסמן בדיקנות את דרך מרוץ הלפיד. החברים ד"ר להרפרוינד, ח' ברגר, דניאל, א. סלומון, סיצאו לאותו סיור מוקדם דרך בית נבאללה למודיעין המקפו ערבים, אשר איימו עליהם בהתנפלות באם יעברו שנית דרך הכפרים הערבים באזור. יתר על כן, משטרת המחוז הבריטית שדעתם לא היתה נוחה מהאסור של המטטרה הארצית לבצוע המרוץ, לא הגישה את עזרתה ודרך המרוץ שעברה את לוד ורמלה ביום ששי (יום חג ושוק לערבים) היתה מלאה סכנות. אולם ההתלהבות במרוצים הראשונים היתה מפתיעה ממש ומתנדבים נמצאו דווקא לריצה בשטחים מסוכנים אלה. כדאי לציין את הדייקנות והמשמעת במרוצים הראשונים והטכסים רבי הרושם בכל הסניפים בהם עבר הלפיד ואשר הסתיימו בבית המכבי בתל אביב בעצרת חגיגית של מנהיגי הישוב.

עם העברת הבירה לירושלים, הורחבה תכנית המרוץ ממודיעין - תל אביב, לעורק ריצה חדש - לבירת ישראל הקדומה - ירושלים. מאז מרוץ הלפיד הראשון שומרת תנועת המכבי על מסורת נאה זו ומדי שנה בשנה מתרחבת רשת הכבישים בהם עובר הלפיד לסניפי המכבי ברחבי המדינה.

15.12.44	כ"ט כסלו תש"ה	-	מרוץ לפיד ראשון
30.11.45	כ"ה כסלו תש"ו	-	מרוץ לפיד שני
20.12.46	כ"ז כסלו תש"ז	-	מרוץ לפיד שלישי
			בשנת תש"ח לא התקיים המרוץ מפאת מלחמת השחרור.
28.12.48	כ"ד כסלו תש"ט	-	מרוץ לפיד רביעי
15.12.49	כ"ד כסלו תש"י	-	מרוץ לפיד חמישי
3.12.50	כ"ד כסלו תשי"א	-	מרוץ לפיד ששי
30.12.51	א' טבת תשי"ב	-	מרוץ לפיד שביעי
18.12.52	ל' כסלו תשי"ג	-	מרוץ לפיד שמיני
1.12.53	כ"ד כסלו תשי"ד	-	מרוץ לפיד תשיעי
20.12.54	כ"ה כסלו תשט"ו	-	מרוץ לפיד עשירי
11.12.55	כסלו תשט"ז	-	מרוץ לפיד אחד עשר
12.12.56	כסלו תשי"ז	-	מרוץ לפיד שנים עשר
13.12.57	כסלו תשי"ח	-	מרוץ לפיד שלשה עשר
14.12.58	כסלו תשי"ט	-	מרוץ לפיד ארבע עשר
15.12.59	כסלו תש"כ	-	מרוץ לפיד חמישה עשר
16.12.60	כסלו תשכ"א	-	מרוץ לפיד ששה עשר
17.12.61	כסלו תשכ"ב	-	מרוץ לפיד שבעה עשר
23.12.62	כסלו תשכ"ג	-	מרוץ לפיד שמונה עשר
12.12.63	כסלו תשכ"ד	-	מרוץ לפיד תשעה עשר

פרק ד'

הוראות שימושיות לחנוכה

חודש ההכנות. מראש חודש כטלו מתחילים בהכנות. כל אותו חודש חי הסניף באווירה של תכונה לקראת ימי חנוכה.

בשכבה הצעירה מספרים המדריכים על החשמונאים ולחמותיהם ועל הגבורות והתשועות. לומדים שירים חדשים לחנוכה, עוסקים בהכנת סביבונים, חנוכיות ופנסי "להאיר", בצורת סביבונים וכו' - לשם קישוט חדרי המועדון בימי חנוכה.

בשיכבה הבינונית קוראים על תקופת החשמונאים בדברי ימי ישראל (גרץ, דובנוב, שמחוני), עוסקים בציור מוטיבים מן "הימים ההם" ו"הזמן הזה", בשרטוט המפה של מלחמות החשמונאים ובהתקנת שאר החומר והקישוטים לפינת החנוכה ולמסיבה חגיגית עם הדלקת הנר הראשון.

בשכבה הבוגרת דנים על תקופת החשמונאים, שגרמו למרד, ועל התוצאות המדיניות והחברתיות של פורקן על יוון, קוראים ועוסקים בניתוח תוכנו של אחד המחזות על נושא מלחמת המכבים מספרות המופת; נושאים בעול האחריות בהכנות לטקס הדלקת הנר הראשון, שנערך בפומבי או לנשף החנוכה, שבתוכנו טקס הדלקה או הצגה מתאימה.

בכל השכבות במערכת זמליות הסניף לכסלו קובעים עתים מראש לאסיפות ולפגישות לקראת חנוכה; עורכים שיחות "בימים ההם" ו"בזמן הזה" - בכל שיכבה לפי השגותיה; חוזרים על השירים והפזמונים לחנוכה, המסורות והחדשים, ולומדים פרקי שירה חדשה; מכינים את החומר לעתון של חנוכה; עוסקים בחזרות לנשף החנוכה הכללי - כל שיכבה בחלק המוטל עליה בתכנית הכללית; או אם לא נערך - כל שיכבה למסיבת חנוכה משלה.

ימי החנוכה בסניף כל שמונת ימי חנוכה הם ימי מסיבות חג בסניף וזכרון ל"מלחמות לגבורות ולתשועות" בימים ההם ובזמן הזה.

בכל שיכבה, או בכל גדוד ועדה, קובעים ערב אחד למסיבת חנוכה. המדריכים בכל שיכבה עורכים מסיבה זו ברוחם ובטעמם, לפי הקווים האלה:

א. טקס הדלקת נרות של חנוכה. ב. "מצעד של חנוכה" - המסובין עוברים בסך לפני הנרות הדולקים בשירת "מעוז צור ישועתי", ובאותו מעמד תורם כל אחד דמי חנוכה לקרן הקיימת - פרוטה לנר, בחוף הקופסה או "בקערת חנוכה" מיוחדת שעומדת על יד החנוכיה. ג. שירת חנוכה על "הימים ההם והזמן הזה". בשיכבה הצעירה מתקיימת השיחה "לפני הנרות", כשכולם יושבים בחצי גורן מול פני החנוכיה. ד. סעודת חנוכה על לביבות וכו', ודברי מקרא ושיר מענייני היום סביב השולחן. ה. העלאת פרקי ביום והצגות קצרות מהווי של חנוכה.

ריקוד הסביבון. נחלקים לארבעה ראשים ומסתדרים בארבעה אגפים בצורת שתי וערב. כל העומדים באגף אחד נאחזים איש בחגורת חברו, וכל האגפים יחדיו סובבים ה"ציר" - הוא אחד מן הגדולים והחזקים שבחבורה - העומד במרכז כמקשר בין האגפים, וארבעת הפנימיים בארבעת האגפים נאחזים בו. ה"ציר" סובב על מקומו כשהוא נשען על מוט שפנס גדול בצורת סביבון דולק בראשו. ארבעת החיצונים, ה"סובבים" לארבעת האגפים, נאחזים בדגלים, שעליהם כתובות: "נס גדול, היה פה". (בחולל - "סס"). כולם סובבים ורוקדים למנגינת ריקוד במפוחית, ושומרים על הייטור והרווחים בין האגפים בטעם הריקוד.

טיולי חנוכה. בשבת חנוכה יוצאים לטיולים ועורכים מטחקים צופיים ו"מבצעים" ממלחמות המכבים.

נספי חנוכה. טקס הדלקת הנר הראשון בציבור פותח את מפעלי חנוכה בסניף ואילו נסף חנוכה הפומבי ביום האחרון מסיים אותם. להדלקת הנר הראשון יש לטוות אופי של מעמד חגיגי, שמסתתפות בו כל השכבות בסניף ונוכחים קרואים.

נסף החנוכה הכללי של הסניף צריך להיות גולת הכותרת של פעולות חנוכה ויש לקיימו בפומבי, בתיאטרון או באולם הציבורי.

תוכנו של נסף החנוכה יהיה: טקס הדלקה קצר המסולב בפתחה, שנערכת במסגרת של תפאורה מתאימה, בליווית מקהלה. הצגה על נושא מרד החסמונאים או מסכת-אפוס יאוזה "בימים ההם ובזמן הזה", המעלה סידרת תמונות-אפיזודות של גבורה ומרד ועד ימינו, המוצגות בצורה סמלית ובעלילה תנועה וקול. במסכת זו יש להבליט את מקומן של הקרן הקיימת ואדמת הלאום במלחמת הסחרור: הכפר העברי היה נושא המרד בתקופת החסמונאים, והיסובים על אדמת הלאום הכריעו את הכף במלחמת ישראל לתקומת מדינתו בימינו. הופעות מיפגן של שכבות הסניף בתרגילי התעמלות יסיימו את הנסף.

פרק ה'

קישוט המועדון

חנוכה הוא חג הגבורה. יש להבליט את המומנט הזה ע"י קישוט מתאים. הוא צריך להיות מורכב משני חלקים - הגבורה היהודית בעבר (מרד המכבים) וגבורת היהודים בימינו (מרד הגיטאות, הגנת הארץ וכו').

הצעה ראשונה

על הבמה או צמוד לקיר א' נציב מנורת חנוכה גדולה מעטה ידי החניכים. מעל לחנוכה - מפת אור המתארת באורות צבעוניים את מלחמות המכבים.

לאורך קיר ג' נצייר פריז על הנושא "מלחמת המכבים", ותחתיו הכתובת: "בימים ההם". ממול, לאורך קיר ד'; נצייר פריז על הנושא "מלחמת השחרור" או "כבוש שממת הנגב", ותחתיו הכתובת: "בזמן הזה". ציורי כלי נשק וכלי עבודה ומלבושי האנשים בזמנים ההם ובזמננו יכולים לשמש אף הם נושא לשני פריזים.

קיר ב' ישמש להצגת חנוכיות מעטה ידי החניכים כגון: חנוכיות גזורות מנייר עבה וצבעוני, חנוכיות מכוויירות בחומר, חנוכיות מעטה מקשה, חנוכיות מסורות בעץ, חנוכיות בנויות מחוטי מתכת, חנוכיות מנחושת ומגבס.

הצעה שניה

צמוד לקיר א' - חנוכיה גדולה. מעל לחנוכיה שתי תמונות מוארות העשויות כדרך שעושים מפת אור; אחת מתארת קבוצת לוחמים מתקופת המכבים, והאחרת קבוצת לוחמים בני דורנו. במקום תמונות אור אפשר לצייר בצבעי דבק, או מוטב להדביק מעשי פסלפס. מעל לשתי התמונות כתובות: "בימים ההם ובזמן הזה".

קיר ג' ישמש לנו להצגת צילומים מוגדלים של מטבעות מתקופת החשמונאים או לתליית מטבעות גבס לוחות הסברה.

קיר ד' ישמש לתערוכת צילומי חנוכיות עתיקות. את החומר לתערוכה זו אפשר להשיג בבית הנכות "בצלאל" ירושלים.

קיר ב' כבהצעה הראשונה.

הצעה שלישית

על הקיר המרכזי תלויה תמונה המסמלת את החג, לדוגמא תמונת מתתיהו. מעליה סיסמה (מספר החשמונאים) המבטאת את רוח הגבורה של עם ישראל בהגנה על חירותו. כדאי שהאותיות בסיסמה תהיינה שקופות ומאחוריהן יאיר פנס. משני צדי התמונות תלויות חנוכיה ונרות חנוכה.

על שאר הקירות ציורים שונים, מונטאז'ים של קטעים מתוך מכתבים וידיעות על גבורת עמנו בגולה ובארץ.

במרכז כל קיר - סמל החג, לגודמה: חרב, חנוכיה או מגן דוד. מפניה לפניה קושרים חוטים ועליהם תולים פנסים.

האור כאמצעי לקישוט

הדבר החשוב ביותר בערב המסיבה הוא האור - על אחת כמה וכמה בחג האורים. במקומות שיש חשמל יש לנצל את כל האפשרויות הניתנות על ידו. במקומות שאין חשמל צריך להגביר את האור באמצעים הקיימים.

אפשר להשתמש באור גם כאמצעי דקוראטיבי. בקינים שיש בהם חשמל יכולים לנצל אפקטים שונים של אור, פרוז'קטורים שיאירו תמונות וקישוטים על הקירות, צלליות וכו'. אפשר לסדר פנסים בצורת סביבונים או צורות אחרות, לתלות על הקירות חנוכיות עשויות בידי קבוצות אחדות מחוטי ברזל, פחיות, פקקי פה (כמו בבקבוקי גזוז) וכו'. אין כמובן להסתפק בחנוכיות, אפשר לעשות "מנורות" לנר אחד או שניים ולתלות אותן על הקיר.

התקנת פנסים ויטראג'ים

אפשר להרכיב פנס מארבעה או שישה ויטראג'ים. פנסים כאלה יותקנו מסביב למנורות, באופן שאורן יחדור רק דרך המקומות שכוסו בנייר צלופן.

מסמנים את הקווים על קרטון כהה. את סימוני הקיפולים מציינים בקווים מרוסקים, ומוסיפים את הקרקעית ואת המכסה של הפנס. במכסה יש להתקין עיגול שדרכו יעבור חוט החשמל והמנורה.

בדפנות הפנס עושים ויטראג' - מצירים את הציור בגיר לבן על קרטון כהה. את חלקי הקרטון הכהה גוזרים, כלומר: את כל הכהה שבתוך הדמות המתוארת מגזרים, ואת המסומן בגיר לבן מניחים. יש להקפיד שלא לגזור את כל המסומן בלבן בהמשך אחד: אלא משאירים פנסים קטנים וצרים אשר יחזיקו את הצורה בתוך הרקע ואשר יהיו על ידי סידור ריתמי את הקישוט האופייני של עבודת הויטראג'. מאחורי מערכת הקווים הכהים מדביקים נייר צלופן בגוונים שונים.

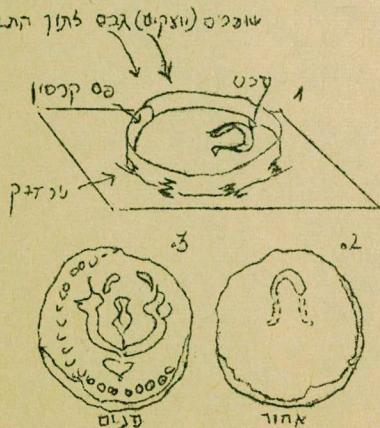
בפנס המוגמר השלד מצופה נייר שקוף ללא כל ציורים. נוסיף לו טבעת של נחושת, אשר עליה יתלו את הפנס.

מטבעות המכבים מגבס

החומרים הדרושים: אבקת גבס, לוח דיקס או קרטון חזק, פסי קרטון ברוחב 5 עד 8 ס"מ (אפשר לגזור אותם מקופסת נעליים ישנה).

הכלים הדרושים: קופסאות שימורים ריקות, אולר חד או סכין חדה, עפרון רך, צבעי מים, לכה.

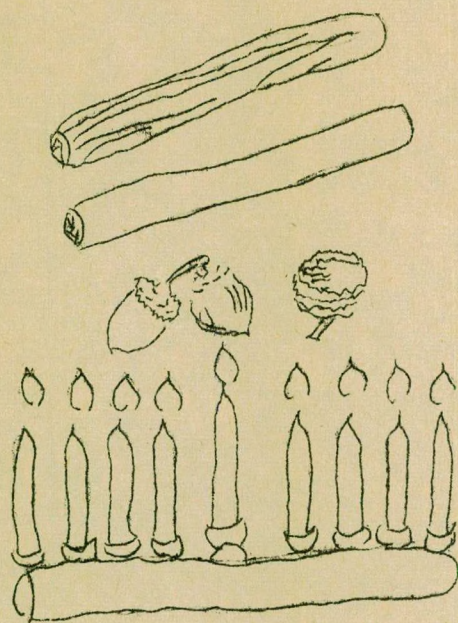
תחילה עלינו להכין את התבנית. על לוח הדיקס או הקרטון מניחים (בעמידה) פס קרטון, מכופף לפי הצורה, בגובה 3-4 ס"מ לפחות, ומחברים את הפס אל הלוח בעזרת פיסות קטנות של נייר דבק המודבקות במקומות שונים. על לוח התחתית מניחים לולאה מחוט או טרס, שתשמש אחרי כן לתליית המטבע ר' ציור מס' 1. אחרי שהתבנית מוכנה, מכינים את הגבס, מערבבים בקופסת שימורים מים ואבקת גבס בחלקים שווים ובוחשים היטב. מניחים לגבס להתקשות קצת, כ-5-10 דקות, עד שהוא הופך לדיסה סמיכה ברגע זה יוצקים את התמיסה לתוך התבנית. גובה הגבס צריך להיות לפחות כ-3 ס"מ.

יש לשים לב שקצות הלולאה המונחת בתבנית יהיו מורמים קצת, כדי שייתפסו בתוך הגבס המתקרב, כפי שאפשר לראות מציור מס' 2.

משנחקרש הגבס מוציאים את המטבע בזהירות מתוך התבנית. מציירים על פני המטבע בעפרון רך דוגמא של מטבע ממטבעות החסמונאים. דוגמא זו חורתים בגבס בעזרת אולר או סכין חדה (ראה ציור מס. 3) בעבודה זו צריך להיזהר שלא לקלקל את המטבע ולא לעמיק לחרות יותר מדי. גם את קצות המטבע אפשר לשחוק במקצת בעזרת האולר, כדי לסוות לה צורה עתיקה יומין.

יפה לצבוע את המטבע בצבעי מים - בצבע ירקרק חום או בצבעים שונים לפי הציור. לאחר שהצבע נתיבש אפשר למרוח את המטבע בלכה שקופה.

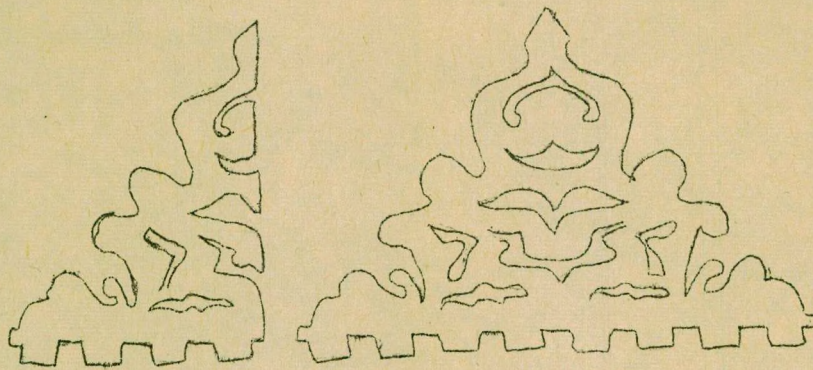
כיצד להתקין חנוכיה

בין אוצרות האמנות היהודית העממית חופסת מנורת החנוכה מקום נכבד. בה, בחנוכיה, משתקפת כל האפנה של העם היהודי לחג האור. בכל הארץ וארץ קבלה החנוכיה במשך הדורות צורה מיוחדת במינה. והשפעת הסביבה היא שגרמה לכך.

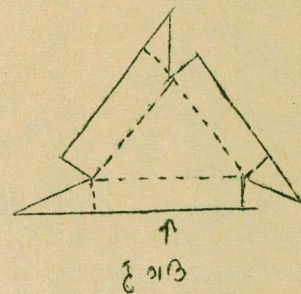
הבה ונראה איך אפשר להתקין על נקלה חנוכיות מחמרים שונים שלא קשה להשיגם. לפי הדוגמאות הרי החנוכיות שנתקין תהיינה דומות לחנוכיות העתיקות שלנו.

א. חנוכיות מעץ או מקרטון

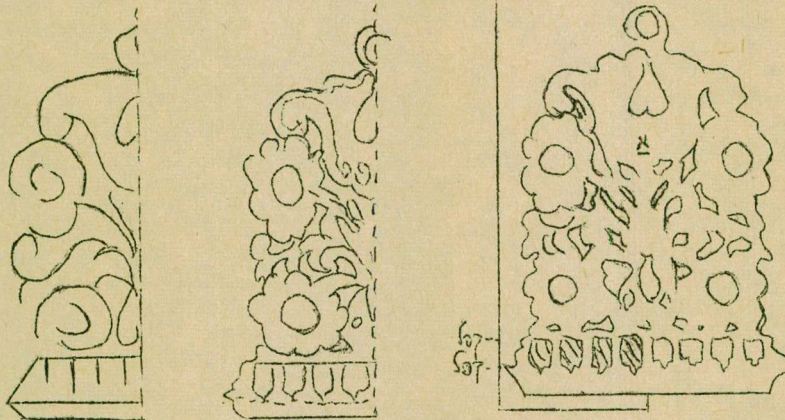
בציור א' ניתנת דוגמה לחנוכיה הניתנת לניסור בעץ. בציור ב' דוגמה לאותה חנוכיה לגזירה בנייר עבה; מקפלים גליון הנייר, מציירים את מחצית המנורה על הנייר המקופל.

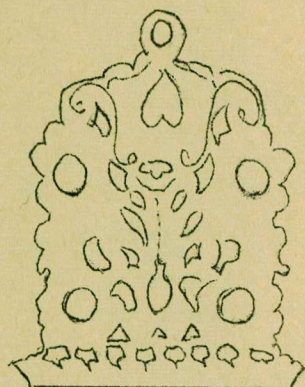
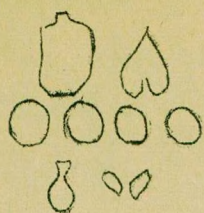
ציור ג' מתאר כיצד עושים קעריה הניתנת לחיבור לכל אחת מהבליטות שבבסיס החנוכיה בציור א'. גוזרים את הצורה הנחונה מתוך משולש של נייר עבה או פח דק, ומקפלים או מכופפים על פי הקו המרוסק. מתקבלת קעריה שטוחה משולשת בעלת שלש דפנות. החץ מציין את הדופן אשר אותה מחברים ע"י הדבקתה אל הבליטה שבגוף החנוכיה.

והרי לפניכם דרך אחרת להכנת חנוכיה מקרטון סחור. המאפשרת להרכות בה קישוטים יותר מאשר בצורה הפשוטה שתוראה לעיל:

מציירים על נייר לבן דק את החנוכיה בגודלה הטבעי. בתחילה מציירים את הקווים העיקריים של הקישוטים (1), ומסתפקים בכך שמציירים חצי חנוכיה. אח"כ מוסיפים את שאר פרטי הצורה (2) מקפלים את הנייר ומעתיקים בחלק השני של הנייר את מהציתה השנייה של החנוכיה. יש לסים לב לכך, שקעריות הסמן יצויירו באופן שטוח, כפי שהן נראות מלמעלה.

צד אחד של הנייר הלבן מורחים בגיר. מניחים את הנייר הלבן על נייר שחור עבה או על קרטון שחור (הצד המרוח בגיר - כלפי מטה!) עוברים בעפרון על קוי צורת החנוכיה, והציור מתגלה על הנייר השחור. מסמנים בעפרון או בגיר את החלקים שיש להוציאם (3) ובסכין גילוח, באולר או במספרים קטנות וחדות חותכים את החלקים האלה (4). במקום המסומן (א) חותכים חריץ ובו מכניסים את השמש.

לאחר שגומרים לחתוך את החנוכיה מדביקים חתיכות נייר אפורות או זהובות במקומות, שנועדו לכך, ומוסיפים את השמש.

ב. חנוכיות מפח נחושת

כדוגמת החנוכיה העשויה מגיר שחור, שמטרתה קישוט בלבד, אפשר לעשות גם חנוכיה ממתכת, שבה אפשר יהיה להשתמש ולהדליק נרות.

החומרים הדרושים: חתיכת נחושת רכה וגמישה (אפשר לקנותה בחנות כלי ברזל), מסמרים גדולים וקטנים, פטיש, מספרים לחיתוך מתכת, לוח רחב של עץ רך (לדפוק עליו את חתיכת הנחושת), חתיכת עץ (לתחתית החנוכיה).

מציירים על נייר דוגמת חנוכיה בגודל שבו רוצים להתקינה. לקישוט אפשר להשתמש בסמלי חנוכה שונים, כגון חנוכיה, כד שמש, סביבון, בית המקדש, "אריה יהודה", "הצבי ישראל" וכו'. יפה להוסיף סיסמה או כתובת קצרה. את הסיסמה יש לכתוב על הנייר בכתב יד הפוך, כי כל הציור נעשה על הצד האחורי של המתכת. כתובות מתאימות לחנוכיה חנוכה, חג האור, על הניסים ועל הנפלאות, חג המכבים, אור לנו - דרור לנו.

בעזרת נייר פחם מעבירים את הציור של דוגמת החנוכיה מן הנייר על גבי המתכת, ועתה גוזרים את הצורה החיצונית בעזרת המספרים המיוחדים; בליט ברירה אפשר להשתמש במספרים חזקות רגילות.

את הקישוטים מבליטים ע"י דפיקה בפטיש על מסמרים בגדלים שונים, תוך שמניחים את לוח הנחושת על לוח העץ הרחב. אפשר להשתמש בחודו של המסמר או בראשו, הכל לפי רוחב הקוים והנקודות שבציור שרוצים להבליטם. את האותיות מבליטים בעזרת מברג חזק או מפצלת.

עתה מכופפים (בעזרת הפטיש וקצהו של לוח העץ) את החלק התחתון של החנוכיה, המיועד לתקיעת הנרות. חלק זה מחברים אל חתיכת העץ בגודל מקביל בעזרת מסמרים קטנים. מתקינים שקערוריות או חורים במתכת עבור הנרות. חשוב שלוח המתכת יצפה את כל חתיכת העץ, באופן שהעץ לא ייראה.

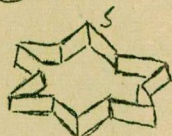
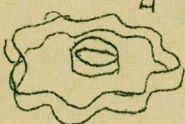
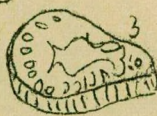
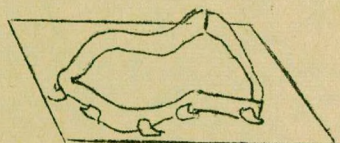
כשהחנוכיה גמורה, מצחצחים את המתכת בעזרת סמרטוט ומטחה מיוחדת להברקת כלי נחושת.

את החנוכיה אפשר להעמיד על אדן החלון, או לתלותה על גבי הקיר. לטעם כך טוב להתקין בה חור בראשה.

ג. חנוכיות מגבס

הדרך להכנת חנוכיה מגבס, שאפשר להשתמש בה להדלקת נרות - שווה להכנת מטבעות מגבס; אלא שפס הקרטון המסמט כתבנית צריך להיות רחב ("גבוה") יותר - 5 עד 8 ס"מ, ועובי היציקה 5 - 7 ס"מ. לפיכך דרושה גם יותר תמיכת גבס - לפחות קופסת שימורים אחת אבקה וקופסה אחת מים. צורת התבנית בסביל החנוכיה שבציור מספר 2 נתונה בציור מס' 1.

בהתאם לדוגמת החנוכיה שרוצים להכין, אפשר לעשות את היציקה עבה יותר בצד אחד ודקה יותר מצד אחר, כפי שניכר בציור מספר 3; אפשר גם להכין בשתי שכבות באופן שתיווצר בליטה גבוהה ל"טמט", כפי שתואר בציור מספר 4; במקרה זה יש צורך להכין תבנית נוספת, קטנה יותר, בסביל יציקת הקומה השנייה; אך יש לשים לב לצקת את כל החנוכיה בבת אחת, אחרת לא תהיה למיקסה אחת.

ליציקת החנוכיה אפשר להשתמש בתבניות בצורות מצורות שונות, כגון מגן דוד, כד שמן ועוד - ראה ציור מספר 5.

אף בחנוכיה כמו במטבע, עושים את הקישוטים על פי ציור בעפרון, בעזרת סכין חדה, אחרי שהחנוכיה נתיבשה לגמרי. באותה דרך קודחים חורים בסביל נרות. את החנוכיה צובעים בצבעי מים ומבריקים בלכה שקופה.

חנוכיות מגבס הן יפות, שימושיות; הכנתן זולה וקלה מאוד, ואפשר להתקין אפילו עם ילדי הסכבה הצעירה.

הנה יצרנו חנוכיה יפה; אפשר לתלותה על הקיר או להעמידה על החלון. מובן שאפשר להתקין לפי שיטה זו חנוכיות שונות. אם אין בביתך דוגמה מתאימה, הרי אפשר למצאה במוזיאון "בצלאל" וגם בספרים שונים כגון ספרו של מ. נרקיס "מנורת החנוכה" (הוצאת בית הנכות בצלאל תש"ס). מובן, שתוכל גם להמציא דוגמא משלך.

פרק ו'

בימי מתתיהו

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול השמונאי ובניו כשעמדה מלכות יוון הרשעה על עמך ישראל להטכיהם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך, ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם, רבת את ריבם, דנת את דינם, נקמת את נקמתם, מטרת גיבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך. ולך עשית סם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תסועה גדולה ופורקן כהיום הזה. ואחר כך באו בניך להדביר ביתך ופינו את היכלך וסיהרו את מקדשך, וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו ולהלל לשמך הגדול.

מתוך ספר החשמונאים

בימים ההם היה כהן בישראל וסמו מתתיהו בן יוחנן בן שמעון מבני יהויריב בירושלים והוא יושב הר מודעית. ויהיו לו חמישה בנים ואלה שמותם: יוחנן הקדש, שמעון ההתסי ויהודה המכבי, אליעזר החורני ויונתן הוופסי. וירא מתתיהו את התועבות אשר ביהודה ובירושלים ויקונן ויאמר: אוי לי כי נולדתי לחזות את שבר עמי והקריה הקדושה בידי בני נכר. מקדס אלוה בכף זרים והיכלו לזרא כאיש חרם. כל מחמדיו נהלכו, עוללים בחוצות נחנקו, ומבחר בחורים לסבח הובלו. צבי תפארתנו לחבל טוטים ורכושנו שלל גויים. חלפה כלתה כל הדרה, שרתי במדינות נהפכה לספחה. מקדס ה' לשמה ותפארתנו למשיסה, סדוד ושמם בכף לעם לועז. ועתה איככה לא אקוץ בחיי? ויקרעו מתתיהו ובניו את בגדיהם וילבשו סק ויתאבלו מאוד.

ויהי כאשר באו פקידי המלך עיר מודעית להעביר את העם מתורת ה' לעבודת האלילים ולזבוח להם, וילוו אליהם רבים מבני ישראל ומתתיהו ובניו התחזקו, ויאמרו שרי המלך אל מתתיהו לאמר: הן איש נגיד ונכבד אתה בקרב עמך, ומספר בניך רבים, וגם רבה משפחתך, ולכן קרב נא אתה ראשונה לעשות מצוות המלך כאשר עשו בכל מדינות מלכותו וגם כל אנשי יהודה וירושלים, ואתה ובניך תמצאו חן בעיני המלך ויתן לכם זהב וכסף ומתנות יקרות. וישא מתתיהו את קולו יאמר: אם אמנם יסורו כל עבדי המלך גוי גוי מאלהיו וישמעון לקולו, להמיר את חוקות אבותיהם; לא כן אני ומשפחתי, כי לא נסור ימין ושמאל מאחרי חוקות אבותינו. חלילה לנו משוב ממצוות ה' אלהינו ומהפר בריתו אתנו. לכן את דתי המלך לא נעשה ואת חוקותינו לא נמיר בחוקות המלך!

ויהי ככלותו לדבר, ויגש איש מבני ישראל, לעיני כל הניצבים, אל הבמה אשר במודיעית לזבוח זבח, כאשר ציוה המלך. וירא ממתיהו ויחם לבבו ותבער קנאתו לתורת אלהיו. וירץ בחמתו אל האיש וימיתו אצל הבמה וגם את הפקיד המית ויתן את הבמה. ויקנא לתורת אלהיו כאשר עשה פנחס לזמרי בן סלוא. וירץ אחרי כן בתוך העיר ויקרא בקול גדול ויאמר: מי האיש החרד לתורת אלהיו ומחזיק בבריתו יבוא אחרי. ויברח הוא ובניו אלהרי המדבר ויעזבו כל אשר להם בתוך העיר. וכל האנשים אשר נגעה תורת ה' בלבבם הלכו אחריהם וינוסו המדברה. וישבו סם הם ונשיהם וטפם ומקניהם כי גבר הקצף מאוד מאוד.

וישמעו אנשי המלך בעיר דוד אשר בירושלים כי רבים הכבידו את ליבם לבלתי עשות את מצוות המלך, וכי רבים גם עזבו את הערים להסתתר במדבר, ונקבצו אליהם עם רב ויתקבצו אליהם רבים מחסידי בני ישראל אשר יראת ה' בלבבם וכל הממלטים את נפשם מפני עוכריהם ויתחזקו בס. ויהי כי עתקו וגם גברו חיל ויכו באפם ובחמתם כל הפושעים מישראל והנמלטים נסו אל הגויים.

וידבר יהודה ואחיו אל העם לאמר: הן האויב ניגף לפנינו ועתה עלה נעלה וטיהרנו את מקדש ה'. ויקהל כל אנשי הצבא ויעלו יחדיו על הר ציון. ויהי בראותם את המקדש כי שמם ואת המזבח כי סולל והדלתות טרופות באש והלשכות נהרסות ועשב הסדה צמח בכל גבולו מסביב, ויקרעו את בגדיהם ויזרקו עפר על ראסם ויתאבלו מאוד. ויריעו בחצוצרות תרועה ויפלו על פניהם ותעל טעונתם הסמימה. ויצו יהודה את גדוד אחד מאנשיו לצור על המצודה עת טהרם את המקדש. ויבחר מן הכהנים אשר לא הוטמאו ואשר לא עזבו את ברית אלהיהם ויצוו לטהר את המקדש ולהשליך את האבנים אשר נטמאו אל מקום טמא. ויראו את מזבח העולה כי חולל ויוועצו לב יחדיו כדת מה לעשות, ותהי העצה היעוצה לנתח את המזבח עד רדתו לבלתי היות להם למכשול יען כי חיללוהו זריק ויתצו אותו. ויניחו את האבנים על הר הבית אל מקום פלוני אלמוני עד אשר יקום נביא בישראל להורות את אשר יעשון. ויקחו אבנים שלמות אשר לא אלה עליהן ברזל ככתוב בתורת ה' ויבנו מזבח חדש כתבנית הראשון. ויטובו לבנות את פרצי המקדש ואת כל אשר מבית להיכל וייחסאו את החצר ואת כל אשר בו. ויהי ביום החמישי ועשרים לחודש התסיעי הוא כסלו בשנת שמונה וארבעים ומאה וישכימו בבקר ויעלו עולות על המזבח החדש כמטפט ויחנכו את המזבח בעצם היום אשר טימאו אותו הגויים ויהללו לה' בשירים ובכינורות וחלילים ובמצלצלים. ותהי שמחה גדולה בכל פעם כי גלל ה' את חרפת הגויים מעליהם. ויצוו יהודה ואחיו וכל קהל ישראל לחוג את חנוכת המזבח ביום חמישה ועשרים לחודש כסלו שמונת ימים מדי שנה בשנה בהלל ובתודה לה'.

פרק ז'

מרד המכבים

זה היה בשנת 167 לפני ספירת הנוצרים. יהודה הקטנה נאנקה תחת עול מלכות סוריה האדירה. המלך - אנטיוכוס אפיפנס - גמר אומר להעביר את היהודים על דעתם ולהבליעם בין עמי הארצות. פקידיו טוטטו בכל הארץ ודרשו מאת היהודים למלא אחרי גזירות המלך הקשות. במדבריות ובחגווי הסלע נעו ונדו קנאי ירושלים, מוכנים ומזומנים לשאת את דגל המרד כלפי רודפיהם.

ואכן נס המרד הונף! ממודיעין הקטנה שבהרי יהודה יצא הקול. הכן הישיש מתתיהו וחמטת בניו: יוחנן, שמעון, יהודה, יונתן ואלעזר ליקטו סביבם מספר גדודים קטנים שהחלו משוטטים בארץ ופוגעים בטורים. הגדודים הלכו ונתרבו. אלפי קנאים נילוו עליהם ואדיר היה חפצם להלחם לדתם ולחירותם. בראש חיל המתקוממים עמד הגביר מתתיהו - יהודה המכבי. בו, ביהודה קם לתחיה הכוח הגופני והרוחני של גבור הדור. הסוד שבגבורה זו, שבה התנפל עם קומץ אנשים על לגיונות שלמים, הוא התלהבות לאומית דתית וגעגועי חירות. הנצחון הגדול הראשון נחל יהודה ליד בית חורון (166). חילותיו העצומים של סירוק, שר הצבא הסורי, נתפזרו והושמדו ביד מתי מעט גיבורים. מפלה זו החרידה את אנטיוכוס והוא טלה ליהודה חיל גדול מאוד ובראשו סרי הצבר ניקנור וגורגיאס. הללו היו כה בטוחים בנצחונם, עד שלקחו אתם למסע גם סוחרים עבדים.

גדודי יהודה התכנסו במצפה, עיר הקודש הקדומה, והתקדשו לקרב בצום ובחפילה. כגדעון בסעתו טלה יהודה את היראים ורכי הלבב. הסורים חנו באמאוס שליד ירושלים. גורגיאס ביקש להפתיע את יהודה ובלילה יצא עם חלק מצבאו למצפה. יהודה לא יצא לקראתו אלא התנפל לפתע על חלק הצבא שנשאר באמאוס והשמידו. גורגיאס לא העז לצאת כנגדו עם שארית חילו ונסוג לארץ פלשת.

עטורי נצחון ותהילה פנו גדודי המורדים, לאחר נצחונות נוספים, לירושלים ולכדוה. למראה בית המקדש ההרוס למחצה, הסערים השרופים ווהיכל השמש - בכו יהודה ואנשיו. עד מהרה טוהר המקדש מסיקוצי האלילים.

ביום כ"ה לחודש כסלו, רל"ה לפני החורבן השני (165) נתחנך המקדש ברוב פאר והדר. סמונה ימים נמשכה חנוכת הבית. בכל ערב וערב הוארו פני ההיכל באורים רבים. חג זה נקבע מכאן ואילך כחג "חנוכה" עד היום הזה. אולם המלחמה עדיין לא תמה.

הגיעו ידיעות מדאיגות על רדיפת היהודים במקומות טונים בארץ. יהודה שמע לזעקות אחיו ושלח לכל מקום את גדודיו להצילם. הוא שלח את שמעון אחיו לעזרת יהודי הגליל ולהבאתם ירוסלימה. את יונתן סיגר לגלעד שבעבר הירדן להציל אחים נרדפים שם. שוב חרדה ממטלת סוריה לנעשה ביהודה וליסיאס נשלח בראש חיל כבד להלחם ביהודה. בקרב שנערך על יד בית זכריה היתה כמעט יד הסורים על העליונה. אך המזל סיחק לגיבורים הנועזים: הגיעה לליסיאס שמועה על מות אנטיוכוס ועל המהומות בבירה. הוא מיהר לכרות עם יהודה ברית שלום בתנאים נוחים וחזר לארצו. המלחמות לא תמו עדיין. בשנת 161 נשלח שוב המפקד ניקנור לדכא את המרד. מלחמה כבדה התלקחה. ב"ג באדר נחל יהודה נצחון מזהיר. ניקנור נפל בקרב וצבאו התפזר. בינתיים קם בסוריה מלך חדש - דימיטריוס - והוא סיגר שוב צבא להלחם ביהודה. בידי הסורים עלה הפעם לכתר חלק מצבא ישראל, ובתוכו גם את יהודה.

בראוחו כי אפסה כל תקוה, אמר: "אם קרבה עתנו - נמות כאנשי חיל ואל יהי כבודנו
לכלימה". כך נפל הגבור הקדוש באביב שנת 160. גופתו הובאה למודיעין ונקברה ליד אביו
הדגול - מתתיהו. עם מותו של יהודה לא תמה מלחמת הסחפור. היתה זו רק התחלה. המלחמה
נמשכה בגבורה עילאית עד שהוסגה החירות המלאה.

פרק ח'

שירי חנוכה

מעוז צור ישועתי

מעוז צור ישועתי,
לך נאה לשבח;
תכון בית תפילתי,
ושם תודה נזבח.
עת תכין מטבע
מצר המנבח
אז אגמור בשיר מזמור
חנכת המזבח!

יונים נקבצו עלי,
אזי בימי חשמנים,
ופרצו חומות מגדלי
וטימאו כל השמנים,
ומנותר קנקנים
נעשה נס לשושנים:
בני בינה ימי שמונה
קבעו שיר ורננים.

מעוז צור ישועתי...

מי ימלל...

מי ימלל גבורות ישראל אותן מי ימנה?
הן בכל דור יקום הגבור, גואל העם.
שמע: בימים ההם. בזמן הזה,
מכבי מושיע ופודה,
ובימנו - כל עם ישראל
יתאחד יקום ויגאל!

ימי החנוכה

ימי החנכה חנוכת מקדשנו,
בגיל ובשמחה נמלא את לבנו
לילה ויום סביבוננו יסוב
סופגניות נאכל גם לרוב.

האירו הדליקו,
נרות חנכה רבים,
על הניסים ועל הנפלאות
אשר חוללו המכבים.

נצחון המכבים נספר נזמרה,
על השונאים אז ידם כי גברה
ירושלים שבה לתחיה,
עם ישראל עשה תושיה.

האירו...

באנו חושך לגרש

באנו חושך לגרש
ובידינו אור ואש
כל אחד הוא אור קטן
וכולנו אור איתן
סורה חושך - הלאה שחור
סורה - מפני האור.

נר לי

נר לי/3, דקיק,
בחנוכה נרי אדליק,
בחנכה נרי יאיר (2)
בחנכה שירי אסיר

אנו נושאים לפידים

אנו נושאים לפידים
בלילות אפילים,
זורחים השבילים מתחת רגלינו
ומי אשר לב לו הצמא לאור,
ישא את עיניך ולבו אלינו,
לאור - יבוא.

נס לא קרהולנו
פח שמך לא מצאנו
עמך הלכנו, ההרה עלינו
מעינות האור גנוזים גילינו
נס לא קרה לנו,
פח שמך לא מצאנו
בסלע חצבנו עד תום -
ויהי אור!

פרק ט'

טקס הדלקת נרות חנוכה

ה ע ר ו ת:

1. בתוך הקבוצות החינוכיות מוסבר בשיחות הנושא "חנוכה" כחג הגבורה העברית, הקדומה והמתחדשת.
2. מפקד הדלקת החנוכיה ימשש גם כסיכום לשיחות אלו.
3. חברי הסניף מסודרים בצורת ח', בעמידה או בישיבה. מאחוריהם עומדת חנוכיה גדולה על כן גבוה, ברקע מפת ישראל ובמרכז תמונת הרצל. באמצע המחנה של המפקד, במרכז ערוכה מדורה (שטרם נדלקה).
4. ידליקו את החנוכיה 8 שליחים, נציגי 8 קבוצות חינוכיות שונות, והם שליחים סמליים של תל חי, דגניה, יחיעם, הר הצופים, אילת, הימיה, האווירה והמודיעין. כל קבוצה חינוכית אשר מתוכה נבחר השליח המסוים, תשוחח במסגרת שיחות חנוכה על מערכת הגבורה הגלומה בסמל השליחות.
5. והוא הדין לגבי 4 הקבוצות החינוכיות, שמתוכן יבחרו שליחי העליה החדשה שלאחר קום המדינה. המסקלים בהרי הגליל, הנוטעים בהרי ירושלים, מניחי צינור המים בנגב ומייבשי ביצות החולה.
6. משתתפים נוספים הם: שני קריינים, העומדים בחשכה ומרוחקים במקצת מיתר החברים. כרוז, העומד מימין החנוכיה ומקהלת הסניף. (אם אין מקהלה מיוחדת, ישירו בשעת הצורך כל החברים המשתתפים במפקד).

ה ט ק ס

(תרועת חצוצרה)

קריין א': ויהי בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו, כשעמדה מלכות יוון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך, ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בשעת צרתם, רבת את ריבם, דנת את דינם, נקמת את נקמתם: מסרת גבורים ביד חלשים וריבים ביד מעטים, ושמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך. ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה. ואחרי כן באו בניך לדביר ביתך ופינו את מקדשך, והדליקו נרות בחצרות דקשך, וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמן הגדול.

קריין ב': במשך אלפי שנות הגלות הודלקו נרות חנכה, מדור לדור ומשנה לשנה, ולחשו לרבבות ישראל פזורים ואובדים, את תקוות הגאולה. בהיתר ובאיסור, בראש חוצות ובחדרי חדרים, בתרועת חג ובחירוף נפש, כתימן ובאטכנז, בפולין ובספרד - בכל מקום בהם ציפו נדחי ישראל לישועה. עד קם חוזה למדינת ישראל זאב בן יעקב הרצל וציווה לעם לקום ולהקים מדינתו, ויאמר: "אם תרצו אין זו אגדה".

(אם אפשר מאירים את תמונת הרצל)

(מופיעים בשורה עורפית 8 נושאי לפידים, בני 8 קבוצות חינוכיות)

הכרוז: (פונה אל ראשון מנושאי הפידים) מאין שאבת את אורך, בו תדליק את חנוכייתנו? נושא לפיד תל חי: מתל חי שאבתי כוחי. מן הארץ השואג בתל חי שאבתי אורי, לאור ולעדות כי היתה הדרך לחרות - מיהודה המכבי ועד ראשוני השומר, מן הגדודים העבריים ועד מגיני תל חי ומשחררי טבריה וצפת, מארגון "ההגנה" עד צבא הגנה לישראל. (ניגש ומדליק בלפידו נר א' של החנוכיה).

הכרזו: (פונה אל הסני בין נושאי הלפידים) ומאין סאבת אתה את אורך?

נושא לפיד דגניה: מדגניה, אם הקבוצות, סאבתי כוחי ואורי. מול תותחים וטנקים של אויב גלוי ומסווה עמדנו אנחנו - חלוצי העלייה השנייה ונוער מן המסקים ו"ההכשרות". בידינו, ידי עמל, הגינונו על עמדתנו. אמרנו: לא! לא יעבור האויב את הירדן והכנרת. הבאנו לפיד, לאות ולסמל כי אמנם רצינו - והאגדה למציאות היתה. (מדליק בלפידו נר ב' של החנוכיה).

הכרזו: (פונה אל הסליטי בין נושאי הלפידים): ומאין סאבת אתה את אורך כי רב?

נושא לפיד יחיעס: מיחיעס שבגליל סאבתי אורי. במרומי הר, בין קירות אבן עתיקים, הקימונו מעוז לישוב העברי, לזכרם של אלה שיצאו בליל הגשרים בסליחות עמם ולא חזרו. מיחיעס סאבתי אורי לאת ולסמל כי חופשי הגליל, שלנו הוא. בדם חיילי ישראל שוחרר. רצינו כי יהיה הגליל העברי - והאגדה למציאות היתה. (מדליק בלפידו נר ג' של החנוכיה).

הכרזו: (פונה אל הרביעי בין נושאי הלפידים): ומאין לקחת אתה את הניצוץ להדליק לפידך?

נושא לפיד הר הצופים: ניצוצי הוא ניצוץ הר הצופים. ליד הקבר במערת ניקנור של מנחם אוסישקין, גואל האדמה, מגטימו הנאמן של חזון הרצל; אשר הכין את הקרקע עליה עמל החלוץ העברי וגדל הכוח העברי, והם סימשו ראש גשר נאמן להקמת מדינת ישראל. העליתי הלפיד, לאות ולסמל של רציפות החוץ והמעשה. (מדליק נר ד').

הכרזו: (פונה אל החמישי בין נושאי הלפידים): ומאין לפידך?

נושא לפיד אילת: על חופו של ים סוף בגבולה הדרומי של ארצנו, הדלקתי הלפיד. דרך מרחבי הנגב עברתי, בישובי הנגב הפורחים הגדלתי את אורי, לאות ולסמל כי הנגב עברי הנהו. במקום בו שלטו פלישתים ואדומים הם יתקבצו גלויות ישראל לבנות ולהאדיר את הנגב העברי. (מדליק נר ה' של החנוכיה).

הכרזו: (פונה אל הששי בין נושאי הלפידים): ובכח מי ברצונך לשתף עצמך בהדלקת החנוכיה?

נושא לפיד הימיה: בכוחו של הצי העברי. באופל ימים, בסירות רעועות, חתרנו לחופי מולדת להביא נדחים לביתם. עם הקמת מדינת ישראל יצאנו לאור יום והנפנו על תרננו בגאון את דגלו של הצי העברי. מסיפונה של ספינה עברית סאבתי כוחי, לאמור: "זבולון לחוף ימים יטפון והוא לחוף אניות וירכתו על צידון". צי ישראל שולט בימה של ישראל (מדליק בלפידו נר ו').

הכרזו: (פונה אל השביעי בין נושאי הלפידים) ובאורו של מי הדלקת אתה את לפידך?

נושא לפיד האוויריה: באורה של האוויריה העברית. מנסרים קלו, מאריות גברו. כאלה היו הראשונים מצי האוויר של ישראל, אשר במסוסים זעירים ויטנים הקיעו את טבעת המצור על ישובנו ובמפציצים הלמו על ראש אויבנו, ובישרו לעולם כולו כי יש שומרים לשמי ישראל. (מדליק נר ז').

הכרזו: (פונה אל אחרון מנושאי הלפידים) ואתה, מאין רב כה אורך, כי תרצה להשלים בו את הדלקת חנוכייתנו?

לפיד נושא מודיעין: ממודיעין, מולדת הגבורה העברית הקדומה וכיום משלט הגבורה העברית המתרחשת, סאבתי אורי לקיים צוואתו של ממתיהו זקן משפחת החשמונאים: "זכרו מעשה אבות אשר עשו בדורותיהם ונחלתם כבוד וטם גדול". (מדליק בלפידו נר אחרון של החנוכיה).

המקהלה: (או כל החברים) שרים "מעוז צור ישועתי...".

הכרזו: ואי העדות בפיהם של חמשים רבוא בני ישראל, אשר עלו ארצה עם הקמתה של מדינתנו?

(מופיעים 4 שליחים הנותרים, בני 4 קבוצות חנוכיות שונות)

שליח ראשון: מחרי הגליל באתי. הנני שליחאחייכם בני תימן, העוסקים בסיקול ההר ובחישוף אדמת ישראל להתקינה בשביל חוד המחרשה העברית - הגואלת אדמתנו משממתה ומחדשת כוחה ואונה. אבן אחר נגול, למען תגול חרפת השממה מאדמת ארצנו.

שליח שני: מגלויות רומניה ועיראק באנו אל הרי ירושלים ונכסה הריה, כבישיה ודרכיה בנסעי עצים למען יבסרו לקרוב ולרחוק כי שבה תפארתה של ירושלים בירתנו. ומהיום יאמר לא רק ירושלים הרים סביב לה, כי אם גם ירושלים יערות סביב לה. צל וחומה ישמשו לה כאחד.

שליח שלישי: מגלויות צפון אפריקה ופולין ירדנו אל מרחבי הנגב הכמה למים. כאן ערכנו את צינור החיים - צינור המים - לארכו ולרחבו, למען יפרח וישגשג, למען יצמיח פרי ותרבותו לרבבות אשר באו ולרבוא רבבות אשר ימשיכו לבוא. במקום קוץ ודרדר צחיח - שכולת רווית מים חיים יצמיח. לא עוד יהיה מרחב הנגב לארץ אוכלת יושביה, כי אם לארץ מאכילה תושביה.

שליח רביעי: מעמק החולה באתי ובשורה בפי, כי ביצותיה נייבש ונלחם בפגעי הטבע והאדם גם יחד. באחת ידינו מחזקת השלה והשניה בדחפור ובטרקטור, ונוסיף לאדמת ישראל אלפי דונמים של אדמה דשנה ופורייה. ובמקום בו המארה סלטה, שם ישגשגו חיים חדשים לעם קדומים.

הכרוז (פונה אל 4 השליחים): לכם הכבוד! מסמרתכם אמונה לקיים בידיים בטוחות ונאמנות את מדינת ישראל. ולכם גם הזכות. זכותם לקיים מטאת דורות, של עם כמה גאולה. ולכם הזכות להדליק את משואותנו.

(ארבעת השליחים מדליקים את המדורה)

(הטקס מסתיים בשירה ובנגינה מסביב למדורה.)

פרק י'

ראשי פרקים לשיחות - שכבה צעירה

(א) חנוכה - חג החשמונאים, חג המרד והדרור - מצב יהודה בימי שלטון אנטיוכוס הרשע. סיעבוד מלכויות, רדיפות הדת ופגישה בגזנות הקדושה של העם. שונאי ישראל הגויים עשו יד אחת עם מרשיעי הברית מישראל, המתיוונים, להציק לעם ולחלל את קדשיו. למשל: הקרבת בהמות שמאות לעיני העם. הנאמנות ומסירות הנפש של בני העם על חירותם ואמונתם. הסיפור על חנה ושבעת בניה. הדחיפה האחרונה למרד: הקרבת חזיר על המזבח של מספחת החשמונאים בכפר מודיעין. קנאת מתתיהו הזקן שדקר את המתיוון הבוגד על המזבח והרים בזה את נס המרד. יהודה המכבי הגבור ואחיו הנעלים, שחוננו כולם בגבורה ועצה למלחמה ובאהבת המולדת, עמדו לימין אביהם במלחמת המרד והמשיכו אותה עד הנצחון.

(ב) תיאורים ממעשי הגבורה ומסירות הנפש במלחמות החשמונאים, (מהלך קרבות שונים, מותו של אלעזר החשמונאי בדקרו את הפיל, מותו של יהודה המכבי וכו') מלחמות מעטים נגד רבים, טהורים נגד טמאים, נצחון החשמונאים, חנוכה המקדש וחידוש המלוכה.

(ג) נס חנוכה הסמל שבאגדת הנס על פי פח השמן שנמצא במקדש, סמל לנס של קיום עמנו. "בכל עת צרה ומצוקה לישראל, כאשר המים הזדונים אופפים לראשו ואומרים לכבות את נר ישראל, ילמא פח שמן בטיפתו האחרונה להאיר ימים ושנים, עד היום הזה.

(ד) נרות חנוכה "נרות התמיד" הם לישראל - מה רומזים לנו האורות הקטנים של נרות חנוכה הנמסכים מן הימים ההם? הם מאירים את השכת הגוילה; הם מספרים לאחינו בגולה על חג האורים אצל ילדי ארץ ישראל המחודשת והשבה לתחיה; על האורות של חנוכיות האש, מבשרי התחיה ממרומי ראשי כל מגדלי החומות ובריות הישובים העברים בכל רחבי הארץ, המאירים רחוק רחוק בים ו"מאספים" את פליטי ישראל הנדחים אל גבול המולדת. הם מבשרים את הגאולה החדשה, את תקומת מדינת ישראל, שהכינו החלוצים המתנדבים בעם ושכבטו בדמם חיילי צבא הגנה לישראל לעיננו.

(ה) הדמיץ בין הימים ההם והזמן הזה - מלחמתנו בעד תקומת מדינת ישראל כמוה כמלחמת החשמונאים מלחמה נגד פולשים זרים, מלחמת מעטים נגד רבים, חדורי גאולה נגד שואפי דם וביזה. המלחמות והגבורות והמסירות בזמן הזה. תירואי קרבות שונים להגנת ירושלים, הגליל, הנגב, וכו'. מדינת ישראל כמעוז של גבורה, בנשק ובמסק. גבורת החלוצים כובשי השממה ובוני מולדת לעם נודד וחסר קרקע. המפעל החלוצי - מפעלנו הוא לדורות, וכל אדם מישראל חייב להשתתף בו. נהיה מוכנים גם אנו למען ענין מולדתנו.

שכבה בינונית

(א) חנוכה חג המרד, הפורקן והחירות - ימי החנוכה - ציון לתקופת המאבק העממי הלאומי בישראל על חירותו הרוחנית ושלטונו המדיני העצמאי. ההתנגשות בין תרבות יוון ובין תרבות ישראל. מעמד האצילים המתיוונים, שנסחפו אחרי ברק אור יוון, ולעומתם החסידים, בני העם הכפריים נאמני המסורת הלאומית של חיים עצמיים, פשוטים וטהורים. אנשי אדמה מן הכפרים בהרי יהודה אוהבי ארצם ושוחרי חירות - אילו היו ה"מעטים נגד הרבים", קומץ של נאמנים ואמיצים, שהרהיבו עוז למרוד בטיעבוד ובעלבון, המה פרקו עול והזעיקו את העם למרד הגדול.

(ב) על החשמונאים ומעשי תוקפת לחירות ולמלוכה ביהודה - בני מספחת החשמונאים, שיטבה בתוך עמה, היו נושאי נס המרד ורוחו החיה. תיאור דמויותיהם: דמות מתתיהו הישיש, הקנאי והעז; דמות יהודה המכבי הנאזר בגבורה ובתום נפש טהורה; שאר אחיו ותכונותיהם הנעלות, שהשלימו כולם איש את רעהו בגבורה, בעצה ותבונה למלחמה ולמלוכה.

הם שאסרו מלחמה לחירות והקימו מלוכה ע"י חידוש שלטון עברי וחיי מדינה מבית, והקמת יחסי כבוד לישראל מחוץ, מצד השכנים הקרובים והרחוקים (מלכות שמעון החשמונאי).

ס י כ ו ט:

הירושה המדינית שהנחילו החשמונאים הראשונים, והשפעתה על התפתחות העם בחומר

וברוח.

ג) מנהגי חנוכה - תיאור מקצת מנהגי חנוכה המסורתיים וטעמם. יצירת הווי העממי של חנוכה בגולה. חג האורים בא"י המחודשת.

ד) "אור הגאולה גנוז בנרות" - על סמל האורות של חנוכה, אורות הזכרון לגבורי האומה ומציבי עצמאותה, אור החירות המשומר בנפש האומה דרך כל הדורות והנושא בשורה לגאולה חדשה ביום האחרון. הקבלה בין מלמות החשמונאים ובין מלחמתנו לתשומת מדינתנו במולדת. הצד השווה בנושא המלחמה, בגילוייה ובמטרות הנעלות של שתיהן.

שיכבה בוגרת

תרבות יון ותרבות ישראל - ניגודיהן והתנגשות האיתנים ביניהן, שתיחילתה במרד החשמונאים.

הזרמים הכלליים, הסוציאליים והתרבותיים, שהיו מהלכים בעם בתקופת החשמונאים לצרמו למרד.

במרד החשמונאים היתה לא רק התקוממות דתית לאומית אלא גם התקוממות האיכר היהודי נגד השלטון היווני שניצל אותו בפוליטיקה האגרארית שלו ועל ידי המוכסים.

התוצאות המדיניות והתרבותיות של המרד ונצחוננו.

פרק י"א

מערכון - שי לאחי הלוחמים

הזמן : תקופת מרד החשמונאים
המקום : אי שם על גבול יהודה ושומרון

ליד צומת דרכים עומד מזבח טדה קטן; על כנו - פסל של אליל יווני, ולמרגלותיו מדרגות. שני ילדים עבריים, יותם ומירי, מסתופפים בצלו. יותם לופת את הפסל וצופה למרחקים. מירי, עייפה מן הדרך, יושבת על אבן; בידה סל, וראש תרנגול מזדקר מתוכו.

מירי: כל הזמן אתה מטתכל ומטתכל. מתי כבר נגיע?

יותם: נדמה לי שכבר... עוד מעט... לא הרחק מפה... הנה שם...

מירי: תמיד נדמה לך: פה ושם, קרוב רחוק... ולי נדמה, כי לכולם כבר לא נגיע לשום מקום.

יותם: אולי תואילי בכל זאת לזקוף מעט את חוטמך, לאות את הנעשה סביבך? (מירי קמה וצופה בכיוון של יותם) הסתכלי שם!

(מירי עולה במדרגות וניצבת לידו).

יותם: התזכרי את הסימן שנתן אבא? - שלש שקמות...

מירי: (מצביעה) אלה?

יותם: כן, אלה.

מירי: (התלהבות) בחיי! חת שתיים שלש, ודומות הן כטיפות מים לשקמות שלנו בגליל.

יותם: כל השקמות דומות זו לזו.

מירי: (בהתרגשות) ואבא גם אמר, כי מעבר לשקמות נמצאים חייליו של יהודה המכבי. ואם כן, ודאי נפגוש שם גם את לוי אחינו, ונוכל למסור לו את דברי אבא.

יותם: ודאי... ודאי... וכי מי הבטיח לך?

מירי: ולמה לא? הרי רוצה אני בכך - ולמה לא יהיה כמו שאני רוצה?

יותם: פטפטנית את כמו ברווזה, מירי, מתי כבר תחכימי קצת?

מירי: (כאינה מקשיבה) אוף, אני צמאה נורא!

יותם: (יורד במדרגות ובודק מסביב למזבח) גם לשוני כמעט נדבקה. (מגלה בור מים). הנה, מירי, בואי, גיליתי בור מים, ממש תחת הרגליים.

מירי: (שמחה נרגשת) מים! איפה? (מוציאה ספל מתוך הסל) התרנגול כמעט נפח רוחו.

יותם: (מרמז על הפסל) הגולם הזה מסתיר את פתח הבור.

(מירי יורדת).

יותם: רדי בזהירות. איני יודע לאיזה צורך הציבו הנבלים היוונים את השומטומים האלה על כל צעד ושעל.

- מירי: (שואבת ומגישה ליותם ספל מים) שטה, (סוקרת את הפסל) בעצם אינו מכוּעַר כל כך; הוא אפילו קצת די יפה.
- יותם: (ברוגז) גם כן יפה... איזה יופי בו, שצריך להשתחוות ולהשתטח לפניו אפיים ארצה? איזה? איזה יופי בו, אם בגללו צריכים אנחנו להיות עבדים?
- מירי: כעת אני יודעת, הוא יפה אבל רע.
- יותם: נכון, מירי, ויופי כזה יש לשבור, שלא יהיה כלל.
- מירי: (מגלה דבר מה באופק) הבט, יותם! אנשים! אנשים מתקרבים.
- יותם: (מסתכל בחפזון) נכון, הבה ונתחבא, (שניהם מסתתרים מאחורי הפסל)
- (דינה וגד באים ונעצרים על יד המזבח).
- דינה: (עולה במדרגות) עלה גם אתה! מכאן רואים את כל הסביבה. והנה (מצביעה) שם שלש השקמות.
- גד: זהו המקום, ולא אחר! שם השקמות ופה הבור. (מגלה פתאום את יותם ומירי) ואתם - מי אתם?
- דינה: הגידו מי אתם, ולאן אתם הולכים?
- יותם: מי? - אנחנו?
- גד: כן, אתם! וכי יש מישהו מלבדכם? (מחפש).
- יותם: (מגמגם) אנחנו... אנחנו סתם ככה...
- מירי: לא נכון! לא נכון! אנחנו לא סתם ככה. אנחנו הולכים לבקר את לוי אחינו, שהתנדב לגדודו של יהודה המכבי, ולהביא לו תרנגול וגם להגיד לו, מה אמר אבא ומה אמר לו דוד...
- יותם: (נדהם, מנסה להשתיקה) מירי?
- מירי: והדוד שלנו גר ביהודה.
- יותם: (אובד עצות) הסי כבר, פתיה סכמות!
- (דינה וגד מחליפים מבטים ומחייכים).
- מירי: (בתמהון) למה? וכי אמרתי איזה שקר? שאלו אותנו - אז ענית, למה לא ענית אתה?
- יותם: דוקא האמת מסוכנת היום, ולו שמע היווני... (מתבונן בפחד סביבו).
- גד: רואה אני כי אין טעם להתחפש אחד בפני משנהו. גם אנחנו הולכים לעבר השקמות.
- דינה: ובאים אנו מגדות הכנרת, שם שוכן כפרנו.
- מירי: (מצביעה על הסל שבידי גד) ובסל מתנה לאחיכם, נכון? מה שם - אולי גם כן תרנגול?
- יותם: חדלי לך מפטפוטיך, פתיה קטנה.
- מירי: אני לא קטנה - הלכתי כל הדרך ברגל.
- (הילדים מתישבים על מדרגות המזבח).
- יותם: ואיך מתנהגים היוונים בבקעת הירדן?

- דינה: עושים צרות צרורות.
- גד: הם נוקמים ביהודים את מפתם שנחלו ביהודה, מתעללים בנערים ובישישים, וחומסים מן הגת ומן הגורן ומכל הבא ליד.
- דינה: הם משפילים, מסעבדים, ושוודדים כל דבר שבא לידם.
- גד: הם מצווים עלינו להשתחוות לפסלי אבן ולבולי עצים.
- דינה: שמעתם את המעשה על חנה וסבעת בניה? פעם אחת בא שר יווני ויפקוד עליהם ליפול לפני הפסל אפיים ארצה, אבל אף ילד אחד לא נשמע לו. אמם עוד אימצה את רוחם, אפילו שידעה כי בנפשת הדבר.
- יותם: אשה גיבורה היא - ומה היה בסופם?
- גד: הנבלים הרגו את בניה לעיניה, אחד אחד.
- מירי: (משולהבת קופצת ממקומה) גם אני! גם אני לא הייתי מסכימה. ואפילו גדוד שלם היה מצווה עלי להשתחוות לפני טומטום כזה, הייתי... הייתי מראה להם אצבע משולשת.
- (מאימת באגרופה על הפסל ומוציאה כנגדו לשון. הילדים פורצים בצחוק.)
- גד: הידד, מירי!
- יותם: וכך נשיב להם כולנו. ואתם - לשם מה נשלחתם מכפרכם?
- דינה: לשאול אם נחוצה עזרה. צעירים רבים מכפרנו ומן הסביבה מחכים לפקודתו של המכבי, ובינתיים מצטיידים הם בקלשונות, חרמשים ומורגים, כדי לדוש את האוייב עד כלות נשמתו. (רוח קרבית אוחזת בילדים.)
- גד: (בלהט) ולדוש באוייב האכזר עד שתיבס זרועו ותרפה מיהודה.
- יותם: עד שיפלו פגרים פגרים, מאכל לעוף השמיים ולחיות הארץ.
- דינה: (גועשת) עד שיפלו! (מקפצת על המדרגות ומסתערת על הפסל) חבריא! הבו יד ונפיל אותו, אותו תחילה! (לפתע היא דוממת, צופה בבעתה למרחקים, כמגלה דבר מה.) הסו, פרשים מתקרבים!
- יותם: מה את רואה?
- דינה: יווניים... (יותם וגד עולים וניצבים בצד דינה, ורק מירי ממשיכה בהתלהבות ואינה חשה במעשה.)
- גד: בואו - נימלט.
- יותם: לא? ומסביב מישור ללא מסחור, ובידיהם קשתות וחיצים וסוסים קלי רגלים. בנקל ידביקונו.
- מירי: (רק עתה שמה לב לשינוי) מה קרה?
- דינה: הם כבר קרובים. נסתתרו על יד הבור.
- (הילדים מסתתרים. מופיע שר צבא יווני שם נושא כליו, חאלקיס.)
- השר: יימח שמן של הארנבות שבאו אל פי וקלקלו את קיבתי. וכי לא יכולת להכין מהן צלי טוב יותר? עכשיו - גיהנום לוהט בבני מעי. צמא אני ככלב - חי ציאוס האולימפי! (חאלקיס יורד הבורה וחוזר עם הילדים המבועתים.)

חאלקיס: (מגיש ספל מים לשר) ישתה, המפקד! המים מתוקים - יערבו לחכך ולבסנך.
(השר שותה. מבחין בילדים).

השר: ואלה - מי הם?

חאלקיס: פרחחים מבני היהודים, שורצים בכל מקום. (אל הילדים) דברו! מה מעשיכם כאן?
דינה: באנו להרוות צמאנו.

חאלקיס: (לשר) באו למלא כרסם מים. (אל הילדים) ולאן פניכם מועדות, בני זוהמה?
יותם: סתם...

מירי: לא נכון! בכלל לא סתם! אנו הולכים למחנה יהודה המכבי.

השר: או-הו-הו! כמה מקסים... חה-חה-חה! (צוחק בקול רם מאוד).

מירי: כן, אולי נחוצה לו תגבורת.

(הילדים קופאים מרוב תדהמה ואובדן עצות.)

השר: (מתמוגג) יפה יפה! מהרו להצטרף אלינו - ואז בוודאי לא ינצחו אפילו אנטיכוס בכבודו ובעצמו. חה-חה-חה! (שותה מן הספל) חי-אפולו, טובים המים מאוד!

מירי: בטח שלא תוכלו לנצחו.

יותם: (מוסך את מירי אל מאחוריו) בלמי את פוך, טפסה. (אל השר) אל ישים לב לדברי אחותי הפתיה.

השר: (מבודח לחלוטין) ואיפה קבע יהודה זה את מחנהו?

מירי: (ניצבת שוב לפני כולם) שט, מאחורי שלוש השקמות. אם תלך לשט תוכל לפגשו.

השר: ראה, כמה מיטיבה לשון היהודים לגלגל דברי שקר וכזב עוד בקטנותם! שט מאחורי השקמות...
חה-חה-חה! גם את קצה אפס לא יעיזו להוציא במקום הזה...

חאלקיס: ואם ינסו - אז חי-ציאוס...

השר: (חדל לשים לב לילדים) הרפה מהם, אינם אלא להקת קבצנים. לא יאה הוא ליווני אפילו לבזבז מבטו עליהם. (מהרהר בקול רם) הוא אשר אמרתי בלבי, וגם המצביא בוודאי חושב כן... בכל זאת כדאי לשלוח רץ... (אל חאלקיס) סמע, חאלקיס! (הילדים מקטיבים) חזור למצביא ואמור לו: מפקדי שלחני להבטיחך, כי הדרך בשוחה וכי בכל הסביבה, אין דבר שיעורר חסד. הצדודים יוכלו לסיים פעמיהם ישר אל הבקעה שבין ההרים. הדרך קלה ונוחה וגם מים יימצאו בספע. חזור על דברי.

חאלקיס: (חוזר על הפקודה מילה במילה).

השר: צא מיד לדרך, ואנו נמשיך בדרכנו לבקעה. (מסתלק).

חאלקיס: (מצדיע) לפקודתך! (אל הילדים באיום) ואתם טורו מפה, לכל הרוחות! פנו דרך לאדון!
(אל מירי) ואת זאטוטה, תני את התרנגול!

מירי: (נמלטת) לא ולא! התרנגול הוא מתנה בשביל מישהו, אך לא בשבילך.

חאלקיס: (רודף אחריה) אם לא תתניהו, מרה תהי אחריך, ארורה!

מירי: (בהתקרב חאליקיס) קח! (מעיפה את הטכוי) מוטב שיאכלוהו התנים ולא אתה.

חאלקיס: (רודף אחרי התרנגול) תפסוהו! ולא - ארטש את כולכם בחרבי!

(הילדים נפוצים)

השר: (מאחורי הקלעים) חאלקים! אייך? הבא את מגיני!

חאלקים: (חוזר) כן, המפקד!

השר: מהר נא, בטס ציאוס!

חאלקים: כן המפקד. (אל הילדים) כטאטוב, אעטה בכס כלה. (הולך).

(הילדים שנפוצו טבים אל תחום הבמה).

דינה: טתם גנב.

גד: המזל האיר לנו פנים! לולא דיברה מירי דברי אמת, היו חושדים בנו. ואז, מי יודע...

יותם: את מירי, בפטפוטייך, עוד תמיטי טואה על ראטי כולנו.

מירי: (בזעם) אתם כולכם פחדנים ומוגי לב ושקרנים ו...

דינה: (שעלתה טוב על מדרגות המזבח) ראו, לאן רץ התרנגול!

(כולם, פרט למירי הנואסה, עולים בעקבותיה).

גד: אל השקמות!

יותם: והנבל הזה עוד מוסיף לדלוק אחריו על סוסו...

דינה: עוד מעט ויתפסוהו...

מירי: (באדישות) לפני שיצליח - ייפול מן הסוס!

(הילדים עוקבים אחרי המרוץ ונמתחים לפתע).

דינה: אמת ניחטה מירי!

גד: הסוס הפילו!

יותם: פרטים דוהרים!

גד: שלנו הם, בחיי, שלנו!

יותם: והם תפסו את חאלקים, הידר! ועתה הם שואלים אותו משהו...

דינה: הוא מצביע לעברנו.

מירי: (מתעודדת) והתרנגול?

דינה: עזבי כבר את התרנגול שלך!

גד: ראו, הם פונים לעברנו!

מירי: אולי גם לוי ביניהם?

גד: הבה נקרא אליהם! אצא לקראתם.

כולם: הי הו! הי הו! הננו פה! הננו פה!

(גד יוצא לקראת הפרטים).

לוי: (מאחורי הקלעים, לגד) אחוז ברסן! איה הילדים?
(מופיע).

יותם ומירי: לוי! (מתחבקים ומתנשקים).

לוי: יותם! מירי! ממש לא יאומן! מה שלומכם, וטלום אבא ואמא?

יותם: לכולם שלום, אחינו. דאגתם לך ולארץ-המולדת.

מירי: כמה חבל על התרנגול שהלך לאיבוד...

(מופיע אמנון חבר של לוי, מלטף את ראשי הילדים.)

אמנון: ספרו איך עברה הדרך ילדים?

יותם: (נזכר) הנני להודיעך דבר חשוב נורא.

לוי: (מבודח) וכי מה למטל?

יותם: לפני שעה קלה חנתה פה גונדת פרשים יווניים...

לוי: ראינו.

יותם: הם רק חלוצים של מחנה גדול, שעתיד לעבור כאן לעבר הבקעה, שם...

(החיילים מקטיבים מתוך התעניינות גוברת.)

לוי: ואיך נודע לכם הדבר?

יותם: מפי מפקד הצונדה. הוא לא נזהר מפנינו, הילדים, וציווה על נושא כליו לרוץ אל המצביא.

דינה: ונושא כליו הוא הוא הנבל, שרדף אחרי התרנגול ונפל לידיכם.

אמנון: (בשמחה) הידד ילדים! ערככם לא יטולא מפז! יש למסור את הידיעה מיד למפקדנו, ליהודה המכבי.

לוי: לך, אמנון, דהר על סוסך!

אמנון: (אוסף את כלי נשקו) הפעם יינחלו מהלומה שכבר מזמן לא טעמו כמות. (יוצא אל מאחורי הקלעים, נשמע רעש של חיילים נוספים, שאך זה עתה הגיעו. גד חוזר.)

לוי: והיכן הסוס?

גד: בידי חבריך.

(מופיעים חיילים.)

קולות: אתם הזאטוטים?... חי נפשי, קשה להאמין! והנה תרנגול - תפסנוהו בדרך.

מירי: שלי הוא, הטיבוהו! שי הוא ללוי מאבינו. (אל לוי) קח, ערוך סעודה והזמן את כל החברים! (החיילים פורקים חגורם ויושבים לפוש.)

מירי: ואבא אמר: תחזקנה ידי המכבים האוחזים בשלח ובקשת!

קולות: נאה דרש אביכם, נאה.

מירי: וגם לדוד הוא אמר משהו. הדוד שגר ביהודה. (ליותם) מה אמר לדוד, יותם?

יותם: הוא שולח לו שקיק חיטים ואמר: הביאוהו שי לאחי ביהודה, ממיטב החיטים שבגליל. כי יזרעו אותם באדמה, והביאו טבעים שיערים. אך בטרם יבוא הקציר, עלינו לגרש את האוייב מאדמתנו.

לוי: נאה דרש. אכן קרב היום ונצחה האמת שלו את כזב האוייב.

הילדים: האמת?

מירי: באמת? תמיד אמרתי לכם שצריך להגיד את האמת.

לוי: התבוננו בפסל הזה, היוונים הציבוהו ואמרו: זה אדוניכם - עבדוהו. והרי זה סקר וכזב.

הילדים: סקר וכזב, מאלף ועד תיו!

לוי: ועתה, חבריא, הבה בצוותא. (ניגש אל הפסל ומתחיל דוחפו. החיילים נחפזים לעזור לו. הפסל נופל, ובמקומו ניצבים על המזבח יותם ומירי, מרקדים).

קולות: הידד! תחי יהודה המשוחררת! יחי המכבי! אור ודרור! אור ודרור!

(פותחים בשירה).

פרק יב

מערכון - סביבון המכבים

הבמה מואפלת. מקהלה, בליווי אקורדיון, מזמזמת את השיר "סביבון סוב סוב". בעיגול אור, שהוטל על הבמה מופיע ילד עטוי איצטלה לבנה, שאותיות נ' ג' ה' פ' שחורות מצויירות עליה. הילד מסמל את סביבון המכבים. הילד-הסביבון חג סחור סחור, לקול הזמזום, כסידי פרושות לצודיין. כתום השיר הוא נעצר בקדמת הבמה ופונה לקהל.

הסביבון: אני סביבון, סביבון קדמון
מימות החשמונאים;
על פני דורות אסוב לראות
בנים-צאצאים.

הסביבון מוסיף להסתובב בלוויית מקהלה, השרה "סובה, סוב סוב, סביבון, מירוסלים לגבעון". אל אחת מפינות הבמה נכנס בהסתר ילד א', לבוש בגד ההולם את תקופת הבית השני, והוא חגור כלי נסק. עיגול האור נופל עליו ומאחד אותו עם הסביבון. הסביבון נעצר.

הסביבון: מי אתה?

ילד א': לוחם אני, מאנשי בר גיורא.

הסביבון: ומעשיך מה הם?

ילד א': על בירתי אגן, על ירוסלים.

עד קץ ימי.

לא יכבשוה קלגסי רומים

בעודי חי.

הסביבון: היה חזק! כה לחי!

בן נאמן לבית חשמונאי!

ילד א': אך לא אחרון הנני בסלסלת עמי.

סוב הלאה וראה: לא תס המכבי!

עיגול האור מתרחק מדמותו של ילד א' החומק מן הבמה. סביבון המכבים ממשיך לחוג סחור סחור, תוך ליווי מקהלה מדברת.

המקהלה: וקם גואל לישראל, יעיר כל דור ודור,

כבודו ישמור, רוחו ינצור וידליק אור!

לתוך פינה אחרת של הבמה נכנס בלאט ילד ב'; לבושו - בגד מתקופת חתימת המסנה; הילד חגור כלי נסק. עיגול האור נופל עליו ומאחד אותו עם הסביבון.

הסביבון: ומי אתה?

ילד ב': חייל אני, מחיילי בר כוכבא.

הסביבון: ומה מעשיך?

ילד ב': על כבוד עמי וארצי אתייצבה למשמר
מול פני רומי הרסעה.
על קודשי שחוללו וקדושי שנתעללו
אשיב מלחמה שעה

סביבון: חזק ואמץ! כה לחי!
בן נאמן לבית חשמונאי

ילד ב': אך לא אחרון הנני בשלשלת עמי,
סור הלאה וראה: לא תם המכבי!

עיגול האור עוזב את ילד ב', החומק מן הבמה. סביבון המכבים מוסיף לחוג סחור סחור, תוך ליווי
מקהלה, השרה: "מי ימלל גבורות ישראל". בינתיים נכנס חרש, לתוך פינה אחרת, ילד ג'. לבוש
כלבוש יהודי בן ימי הביניים ואות קלון צהוב מודבק עליו. ידיו כבולות ומורמות מעלה. ראשו
שמוט על חזהו. עיגול האור נופל ומאחד אותו עם הסביבון.

הסביבון: ומי אתה?

ילד ג': אחד מן המעוניינים על קידוש השם.

הסביבון: על מה ולמה?

ילד ג': יען לא חפצתי אלוהי המר
ביטו מנצרת,
ב"אחד" מיהרתי לקדש שמו
על מדורה בוערת

הסביבון: הה, אלוהים אלוהי,
תן נא עוז ואומץ
בלב בן חשמונאי!

ילד ג': אך לא אחרון הנני בשלשלת עמי,
סוב הלאה וראה: לא תם המכבי!

עיגול האור זונח את ילד ג' החומק מן הבמה. סביבון המכבים מוסיף לחוג סחור סחור, תוך ליווי
המקהלה השרה: "נרותי הזערורים, מה רבו הסיפורים". בינתיים נכנס בלאט ילד ד'. לבוש בגדי
חלוץ, רובה על שכמו ומעדר בידו. עיגול האור נופל עליו ומאחד אותו עם הסביבון.

הסביבון: ומי אתה?

ילד ד': ממגיני תל חי אני, מחלוצי הגליל.

הסביבון: ומעשיך מה הם?

ילד ד': אדמה טוממה אשיב לחיים
למען המולדת,
אציב לה חומה בזוג ידיים
חומת ביטון ופלד.

הסביבון: יבורך פועלך, מעסה כפיים,
בן נאמן לבית חשמונאי!

ילד א': אך לא אחרון הנני בשלשלת עמי,
סוב הלאה וראה: לא תם המכבי!

עיגול האור זנח את ילד ד', החומק מן הבמה. סביבון המכבים חג סחור סחור, תוך ליווי המקלה השרה: "פעם ועוד, שלח ואת". בינתיים נכנס בלאט ילד ה'. לבוש - לבוש פרטיזאני מימי מלחמת העולם השנייה, והוא חגור כלי נשק. האור נופל עליו ועל הסביבון כאחד.

הסביבון: ואתה מי?

ילד ה': מלוחמי היערות אני, ממורדי הגיטו.

הסביבון: ומעשיך מה הם?

ילד ה': לא כצאן לטבח יובילוננו נאצים -

דם תחת דם!

שארית עמי אקרא למרד

עד אם יקום העם!

הסביבון: עמוד איתך! עוד עמנו חי!

נין נאמן לבית חשמונאי!

ילד ה': אך לא אחרון הנני בשלשלת עמי,

סוב הלאה וראה: לא תם המכבי!

עיגול האור זנח את ילד ה', החומק מן הבמה. סביבון המכבים חג סחור סחור, תוך ליווי המקלה השרה: "אל נא תאמר הן זו דרכי האחרונה". בינתיים נכנס חרש ילד ו'. לבוש - לבוש חייל צה"ל, והוא חגור סטן. עיגול האור נופל עליו ועל הסביבון כאחד.

הסביבון: ומי אתה?

ילד ו': חייל עברי אני!

הסביבון: ומה עשית?

ילד ו': ארצנו שחררתי

מעול זרים,

ולה החזרתי

עטרת קדומים.

אחר אין סוף דורות

גלות ושיעבוד,

שוב האיר לנו השמש

שמש דרור ופדות.

הסביבון: היה ברוך! ניין החשמונאים!

ילד ו': אך לא אחרון אני בשלשלת עמי

סוב הלאה וראה: לא תם המכבי!

עוד רבה המלאכה, התפקידים רבים,

סובה סוב וראה: הנה המכבים!

מצביע מולו. בבח אחת נדלקים כל אורות הבמה ומתגלית חבורת ילדים בכיוון היד המושטת. הכל פותחים בשירה אדירה: "אנו נושאים לפידים".

משחקים - החנכה

בחג החנכה, על סמליו ומטעמיו המיוחדים, יכולים אנחנו לרכז משחקים רבים על נושא מיוחד זה. משחקים אלה יכולים לשמש מסמר של כל מסיבה מבוגרים או נוער, וכן הם מאפרים ארגון מיטשקים בהסתתפות ילדים ומבוגרים יחד בחיק המשפחה, או למפגש של מספר רב של משתתפים.

כדי להגביר את המתח, נערכים המיטשקים בצורת תחרויות שפרסים בצדם. יש תחרויות בין בודדים ויש תחרויות בין קבוצות. בהתאם לכך יש לקבוע את הפרסים: לבודד המנצח או לקבוצה המנצחת. הפרסים כולם מותאמים לרוח החג ולתוגן התחרויות.

רשימת המיטשקים היא ארוכה ובדרך כלל איננו מציעים לכם לשחק את כל המיטשקים בבת אחת. חלקו אותם לפי הזמן אשר עומד לרשותכם ולפי מצב הרוח באותו הזמן.

המיטשקים מחולקים לקבוצות. כדאי לשחק רק מיטשק אחד מקבוצה בכל פעם, ולגוון בפעמים הנוספות.

אין סדר המיטשקים המובא כאן מחייב. אולם כדאי בכל זאת להתחיל במיטשק "מסבר קרח" כדי ליצור את האווירה המתאימה וכן להקדים את המיטשק של עשיית חנוכיות - למיטשק אחר ביום בו רוצים לתת מיטשק זה - כדי שהחדר יהיה מקושט במשך כל הזמן.

מיטשק "מסבר קרח" מהו? יש וכאשר נפגשים משחקים רבים, אין אף אחד רוצה להיות ה"ראשון" אשר יפתח במה שהוא משמח, ולכן בא המיטשק הזה, הגורם לכולנו להיות הראשונים - מסבר את הקרח ומקרב את הלבבות.

משחקי החנכיה לפי הקבוצות השונות

מיטשקים "מסברי קרח":

1. מי כמוך באלים ה'
2. כיס לב

משחק בתבונת כפים:

3. תערוכת חנוכיות

משחקים להדלקת נרות:

4. השמש האמן.

5. לא נזכר במכות מצרים

6. על ברך אחת

7. המדליק הזריז

8. שלהבת לנר

9. המדליק הגדול

מיטשקים לכיבוי נרות:

10. סחור סחור ואל הנר לא תגיע

11. הכבאי הזריז

12. הנושף הגדול

13. הכבאי הגדול

14. העור ומדריכו

15. הכבאים הסינים

16. נשיפה חזקה.

משחקים בסופגניות:

17. סחור סחור ואל הסופגניה לא תגיע

18. הסופגניות הנעות

19. תחרות בהאכלה

20. שנים אוחזים בסופגניה

28. שני זמרים
29. המילה האחרונה

מישחקים בסביבון:

30. סביבון בשקית
31. מי יאריך בסבוב
32. ותבוא רוח גדולה
33. סביבון המשימות
34. מרוץ חנוכה
35. מרוץ המכבים

21. סופגנית בשקית
22. הנוגס האחרון
23. במזלגות ארוכים
24. אכילה במהופך

משחקים בלביבות:

25. לביבות למחבת
26. הזוללים

מישחקי שירה ודבור:

27. בנשימה אחת

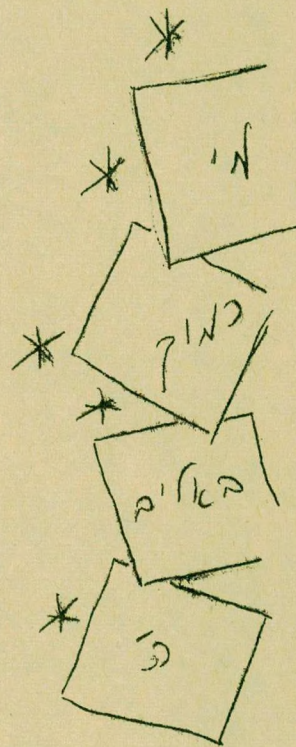
מי כמוך באלים ה'

הכינו מראש ארבעה כרטיסים לאיש, לפי מספר המסובים אשר הזמנתם. כתבו על כל כרטיס את אחת המילים "מי כמוך באלים ה'". ועתה סדרו מחדש את הכרטיסים בצורה כזו שכל חבילה יהיו ארבעה כרטיסים אשר עליהם רשומות אותן המילים (ארבעה כרטיסים "מי", ארבעה כרטיסים "כמוך", ארבעה כרטיסים "באלים", וארבעה כרטיסים "ה'"). תנו לכל משחק חבילת כרטיסים אחת, ועליו להחליף עם האחרים את הכרטיסים שבידו, כך שיצליח לסדר את המשפט "מי כמוך באלים ה'". מי יהיה הראשון? השני וכו'.

ועתה יש למשחק זה שתי צורות:

(א) כל אחד מבקש מרעהו את הכרטיס החסר לו, ונותן תמורתו (אם הוא מקבל אותו) את אחד הכרטיסים שזקוק לו החבר. מאחר ולכל אחד מאלה שאתה פונה שי כרטיס כזה - יצטרכו לפנות לאחדים - וזו היא הרי מטרת המשחק: לגרום לכל אחד לפנות ולשוחח עם רבים. יתכן ותצטרכו להיות כאן זריזים במחשבה ובהחלטה יתכן ויפנו אליך בבקשה כרטיס שיש לך ולא יהיה להם הכרטיס שאתם זקוקים לו (או להיפך!) ואז כדי להפטר מכרטיס עודף, כדאי יהיה לכם בכל זאת לקבל כבטים אחר אשר אולי יקל עליכם להמשיך בהחלפות עד שתצליחו לסדר את המשפט הדרוש.

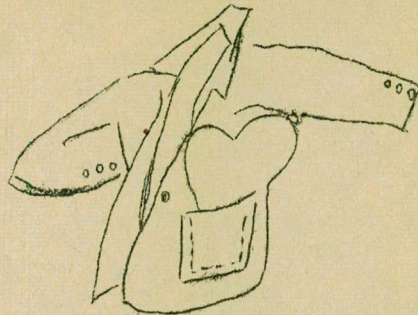
(ב) בצורה זו, כל אחד מחזיק את הכרטיס שלו בצורה של מניפה (כדרך שמשחקים בקלפים מחזיקים אותם), וכאשר פונים אליך בבקשה כרטיס, או כאשר אתם פונים אל אחרים אתם מושכים כרטיס בצורה עיוורת ורק מזלכם הטוב הוא הוא שיעמוד לכם במשחק זה כדי לסדר את המשפט הדרוש - ראשונה. צורה זו או הקודמת לה - שתיהן גורמות למשחקים להתערב ולשוחח ביניהם ללא שהיות מיותרות.

כיס לב

מישחק זה בנוי לפי צליל שם החודש. החודש הוא חודש כסלו: כיס לב. נכין מספר "כיסים" (שקיקים) מנייר כמספר חצי המשתתפים שבחבורה ומספר "לבבות" (מנייר, כמובן) כמספר חצי המשתתפים האחר שבחבורה. לכל "לב" ולכל "כיס" יש מספר סדורי - אך המספרים הסידוריים זהים ל"לבבות" לחוד ובהקבלה ל"כיסים". במילים אחרות אותו מספר ימצא אל אחד ה"כיסים" ועל אחד הלבבות.

מנהל המשחק מחלק את ה"לבבות" לאחר שהוא מערבב היטב כל חבילה, או שמנהל המשחק ישים את כל

ה"כיסים" בצלחת אחת, ואת כל ה"לבבות" בצלחת שניה וכל אחד ניגש ולוקח את ה"כיס" או ה"לב" לעצמו. (משעשע יותר אם הגברים יקחו את הכיסים והגברות את הלבבות).

את האות להתחלת המישהק תפתח מנגינה של ריקוד עם מטויים, אשר יימשך על המשחק. כל משתתף מתחיל לחפש את בן זוגו לפי המספר. ה"לבבות" מחפשים את ה"כיסים" ולהיפך. בני זוג אשר מצאו אחד את השני, מכניסים את ה"לב" ל"כיס" ויוצאים בריקוד.

תערוכת חנוכיות

לכל משתתף במישהק זה יש לתת רבוע נייר צבעוני בגודל של 20x20 ס"מ בערך, וכך פיסת דבק באורך של כ- 15 ס"מ. תוך זמן של 5-10 דקות צריך כל אחד לגזור מהנייר חנוכיה נאה ומקורית. יש להשתמש רק בידים ולא להעזר במכשירים כל שהם. מותר לקטט את החנוכיה בפיסות נייר צבעוני של סכך, אותן הפיסות שהוא אינו זקוק להן, כך שהחנוכיה תהיה נאה יותר. לאחר שנסיימה יצירת החנוכיה יש להדביק אותה בעזרת הנייר הדבק אל לוח מיוחד אשר הוכן למטרה זו, או אל קיר. דלת וכו' (דרך אגב אתם משתמשים בנייר הדבק גם להדביק נייר בעל צבע אחר, אשר משמש כקישוט לחנוכיה שלך) לאחר שכל החנוכיות נתלו, מביעים הנוכחים את הערכתם לביצוע וצורת החנוכיות במחיא כפים. החנוכיה הזוכה בעוצמת מחיאות הכפיים הגדולה ביותר - מזכה את יוצרה בפרס. רצוי איפוא שתכננו פרס מתאים, למשל חנוכיה קטנה ונאה.

השמש האמץ

שני משחקים עומדים כל אחד מול חנוכיה ובידי כל אחד תשעה נרות וקופסת גפרורים.

בהנחת האות עליהם להכניס את הנרות לקני החנוכיה (ברוב המקרים יהיה צורך גם "להדביק" את הנרות כדי שיעמדו איתנים) עתה עליהם להדליק את הנרות בזה אחר זה ולבסוף להדליק את הנר האחרון, הוא "השמש" ולהישאר לעמוד בעמידה הנראית להם כנאה ביותר "לשמש", הוא הנר המוחזק בידם.

זוכה בפרס המשחק המצליח להדליק ראשון את כל הנרות. זוכה בפרס מיוחד (וגדול יותר) המשחק הניצב בצורה האורגניאלית ביותר עם נר השמש בידו. או בכל מקום אחר על גופו.

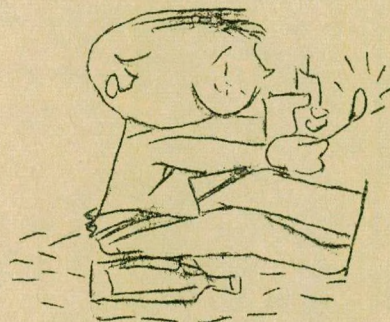
המדליק הגדול

לכל משחק נותנים חבילה שלמה של נרות וקופסה גפרורים. בהינתן האות חייב כל משחק "להדביק" את הנרות אל הושלחן או שטח אחר שהוכן למטרה זו (מדביקים את הנר ע"י זה שמטיפים את הסעוה על השטח ומדביקים את הנר כאשר השעוה עודה חמה), ולהדליק את כל הנרות. מי הצליח לבצע את שתי המשימות ראשון?

לא נזכר במכות מצרים

במישחק זה משתתפים כמה משחקים (לפחות שניים). על המשחקים לשבת על בקבוק המונח לאורכו, ביד אחת להחזיק נר וביד השניה קופסת גפרורים סגורה. את הרגלים יש למתוח ולהניח זו על זו. (עקב רגל אחת על אצבעות רגל שניה).

בהנחת האות צריכים המשחקים לשלוף גפרור ולהדליק את הנר. המצליח במשימה ראשון - זוכה בפרס, למשל זוג נרות גדולים וחגיגיים. שים לב: באם המשחק נופל, או אבר של גופו (פרט לעקב של רגל אחת) נוגע ברצפה, עליו לחזור תחילה למצב הראשון, לפני שינסה למלא את המשימה השניה. מה בין שם המשחק ותוכנו? נסו את המישחק קודם - ואחר תראו, או נכון יותר - תרגישו.

על ברך אחת

במיסחק זה משחקים לפחות שני זוגות, בכל זוג השנים עומדים, כל אחד על אחת מברכי עצמו. המרחק בין השנים כהושטת יד (של כל אחד, כך הכל שתי ידיים), כל אחד מחזיק ביד אחת נר וביד השניה את קרסול רגלו המורמת באויר. נר של אחד מבני הזוג דולק, ועליו להדליק את הנר של בן זוגו, וכמובן לעמוד רק על ברך אחת באותו הזמן, במקרה ונפל מי שהוא מבני הזוג עליו לקום ולעמוד במצב המיוחד שתואר פה - לפני שינסה להדליק את הנר.

איזה זוג יצליח במשימה ראשון? הפרט - כרית קטנה לברך!

המדליק הזריז

מדביקים על הרצפה שני נרות חנוכה (ע"י הטפת טיפות שעוה אחדות) ומדליקים אותם. שני המתחרים בהדלקת הנר קושרים סביב המתנים חוט אליו קשור מאחור עוד חוט אשר בקצהו תלוי (בצורה אופקית) נר חנוכה. המתחרים עומדים בפיוסוק רגליים ובהנחת האות משתדלים להדליק את הנר הקשור לחוט. מי ילדיק ראשון?

כמובן שאתם יכולים לזמן לתחרות כזו יותר משני מתחרים - אם רק ימצאו מתנדבים!

הכבאי הזריז

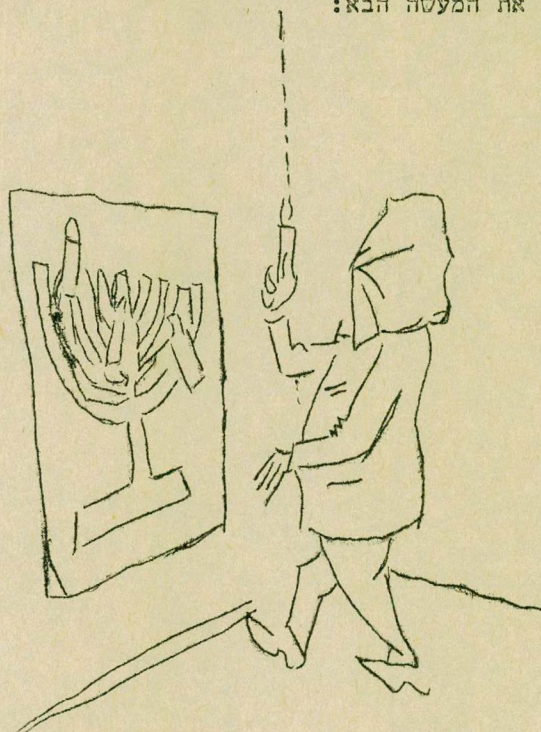
לכל משחק במשק זה נר דולק ומודבק אל הרצפה או אל קופסת גפרורים העומדת על הרצפה. לחגורתו של כל אחד, מאחוריו קשור חוט היורד אל הקרקע ובאורך המתאים עד הברכים. בקצה זה של החוט קושרים סביבון. כל אחד משתדל לכבות את הנר בעזרת הסביבון, מבלי להפיל את הנר או להפוך את הקופסא.

אם הצליח במשימה והסביבון או החוט הקשורים אליו לא... נשרפו (אל תחששו!) - יקבל את הסביבון כפרס!

נר לחנוכיה

ציירו על גליון נייר חנוכיה תלו את הגליון על הקיר בגובה עיניכם. על המתחרים (איש איש מכם בתורו) לעסות את המעטה הבא:

המשחק עומד מול ציור החנוכיה במרחק של 3-4 מטרים ומחזיק בידו "נר" עשוי נייר (צבוע יפה בצבעים מתאימים) בגודל מתאים ובקצה הנר מלמעלה מתאימים חתיכת נייר דבר (חלק מנייר הדבק נטאר חופשי כדי שאפשר יהיה להדביק אתהנר אל גליון הנייר המצוייר) במרכז של כל "נר" רשום סמו של המשחק (מזה הנך למד שלכל משחק יש "נר" מיוחד לו). המשחק מרים ידו המחזיקה בנר ומכוונן אל אחד הנרות (רצוי אל "השמש") ועתה אוגדים את עיניו במטפחת או שמים לו שקית נייר גדול על כל ראשו. המישחק מתחיל ועל המחתרה לצעוד קדימה אל "החנוכיה" ולהדביק את "הנר" במקום המתאים.

מי ידביק את הנר במקום הנכון ביותר?

סחור סחור ואל הנר לא תגיע

מעמידים נר גדול על שולחן שהוצב במרכז החדר. מדליקים אותו. מעמידים את אחד המשחקים מולו ומסבירים לו את המשחק: עליו לצעוד חמישה צעדים לאחור, להסתובב חמש פעמים סביב עצמו (בכל פעם 360 מעלות) לשוב ולצעוד חמישה צעדים קדימה ועתה עליו לנסוף בכל הכוח ולכבות את הנר. לכאורה אין זו משימה קשה כאשר מבצעים את הכל בעיניים פקוחות. אולם המשחק שלנו הוא: בעיניים אגודות! נראה מי יעמוד בפני הנר לאחר הצעדים והסיבובים שתוארו לעיל (למרות שמבחינה מתמטית "החשבון הוא בסדר").

הכבאי הגדול

עבור כל משחק ומשחק במישחק זה "מדביקים" חבילת נרות חנוכה על מגש. "מכסים" את

כל שטח המגש (רצוי שהמגש יהיה גדול כדי שהנרות לא יהיו מרוכזים מדי), מדליקים את כל הנרות. מי יכבה ראשון את כל הנרות (מספר הנשיפות אינו מוגבל!)

הנושא הגדול

"מדביקים" חבילת נרות שלמה בסורה יסרה. מדליקים את כל הנרות. המתחרים, איש בתורו מכבים את הנרות בנשיפה אחת. מי יכבה מספר גדול יותר של נרות בנשיפה אחת? הנו לו פרס בלון גדול ונאה!

העור ומדריך

העמד נר דולק על השולחן, לפני כל זוג משחקים. אחד מבני הזוג אגוד עיניים - הוא העוור - והשני עיניו נשארות פתוחות, הוא המדריך אותו.

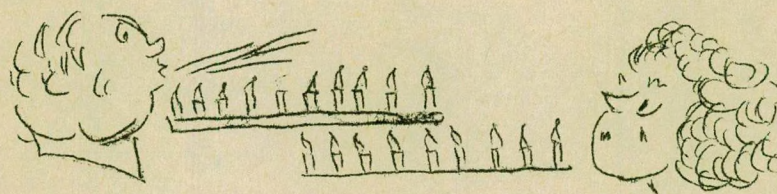
המשחקים מרוחקים מהנרות הדולקים.

בהינתן האות כל "מדריך" מדריך את "העוור" שלו אל הנר (ההדרכה רק במילים! אסור לגעת ב"עוור") ונותן לו את ההוראות המתאימות לכיבוי הנר. מי יכבה את הנר ראשון? המישחק יסעסע שבעתים אם תניחו מכשולים סונים "בדרכו" של העוור אותם יעבור בעזרת המדריך.

נשיפה חזקה

מול שני מתחרים, במרחק של שני מטרים בערך (יש להתאים את המרחק לגיל המתחרים, יש לנסות לפני ההתחרות את כוח נשיפת הילדים בגיל המתחרים), מעמידים סמונה נרות דולקים (לפני כל אחד).

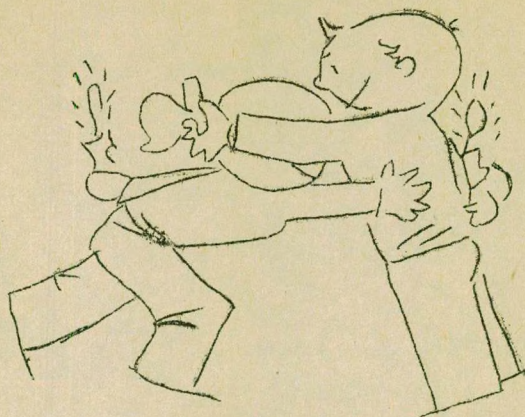
בהינתן האות נוספים השניים בחזקה על מנת לכבות את הנרות. הצליחו (אם הצליחו מיד בהתחלה, סימן שלא מדדו את המרחק המתאים, כי יש להעמיד את הנרות במרחק קצת יותר גדול מהמרחק שהילדים יכולים לנשוף ולכבות את הנרות) סופרים מי כבה יותר נרות, לא הצליחו - מתקרבים מרצפת אחת ושוב נוספים (פעם או שלוש פעמים, כפי שמסכימים מראש) ושוב, אם לא הצליחו מתקרבים מרצפת עד שמיסהו מצליח לכבות נר.

הצליחו השניים - סופרים מי כבה יותר. כבו אותו מספר נרות - חוזרים ומתרחקים מרצפת ומנסים שוב וכו'. מי בעל הנשיפה החזקה ביותר?

כבאים סינים

תנו בידי שני משחקים, נר דולק לכל אחד. עליהם לכבות האחד את נרו של השני. מותר להחזיק את הנר בכל מקום שרוצים ומותר לכבות את הנר בנשיפה או ביד, אבל אסור לפגוע בגופו של היריב. מי זריז יותר? (ראה תמונה מעבר לדף).

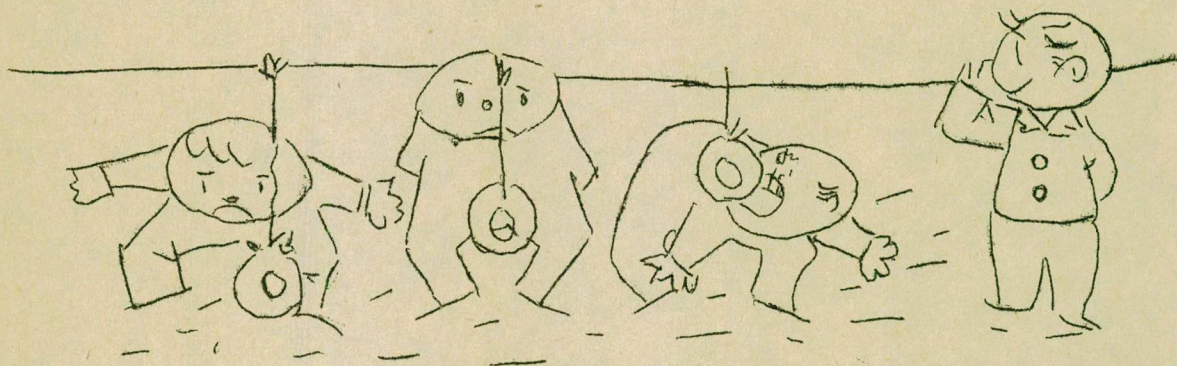

סופגניות נעות

מתחו חוט בגובה הראש בערך. וממנו ירדו חוטים עד גובה המתניים בערך, חוט לכל משחק. בקצה החוטים החופשיים קטורות סופגניות (סופגניה לחוט) והן מאובקות היטב באבקת סוכר מכל צדיהן. בהינתן האות על המשחקים לאכול את הסופגניות בלי עזרת ידיים ואילו אתם עמדו במנוחה בצד המתחרים והניעו את החוט האופקי בקלות. מספיק להניעו בקלות - את התוצאות תראו על פני המחקים. ועל כן כדאי לתת כפרס ראשונה לאכול את הסופגניה - כדי שיראה את מראה פניו. כן מפעם לפעם, אתם יכולים כטוב לבכם עליכם, להוסיף קצת אבקת סוכר לכל הסופגניות...

נסו גם דרך זו:

כמו המשחק הקודם בשני סינויים קלים אשר גורפים איתם גלי צחוק מחודשים: (א) קטרו את הסופגניות בגובה הפנים. (ב) אגדו את עיני המתחרים!

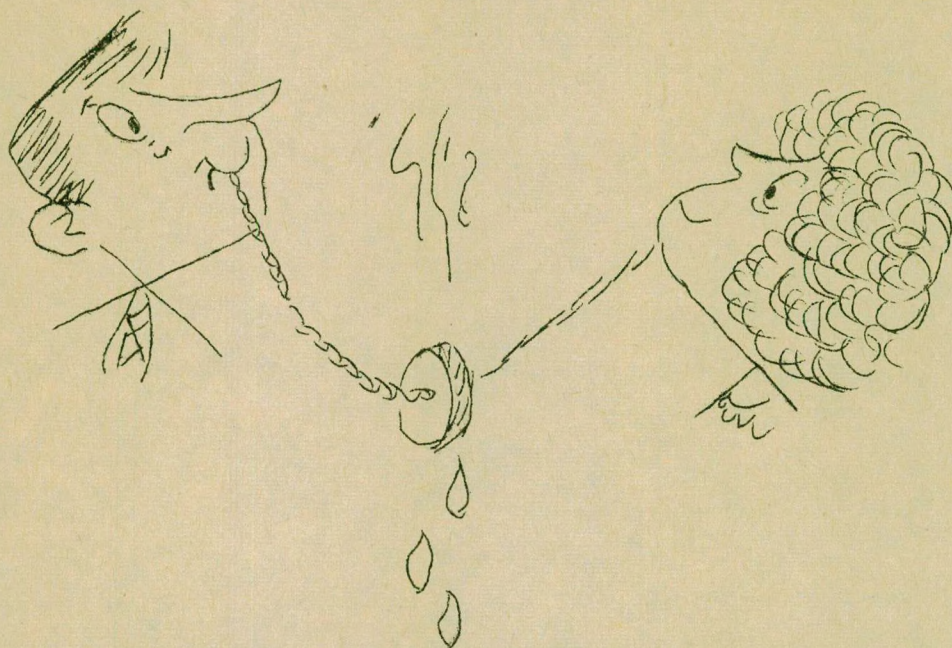

סחור סחור ואל הסופגניה לא תגיע

אל חוט מאוזן מתוח בין שני קירות (או שני חלונות) קושרים חוט מאונך ובקצהו קטורה סופגניה. על הסופגניה להיות בגובה הפה של המשחק העומד לפניה. לאחר שהגובה הותאם, קושרים את עיני המשחק ועליו לבצע את המשימות האלה: לצעוד חמישה צעדים לאחור, להסתובב חמש פעמים סביב עצמו (360 מעלות בכל פעם, להלכה!) לשוב לצעוד חמישה צעדים קדימה וכעת העיקר - לתפוס את הסופגניה בפיו ולנעוץ בה את שיניו. ואז הוא זוכה לאכול אותה כעינים פקוחות ובעזרת הידיים. (כל סמן המישחק כשעיניו קטורות עליו לשכל את ידיו מאחורי גבו), מבחינה מתמטית החשבון "בסדר גמור", למעשה... נסו ותיווכחו!

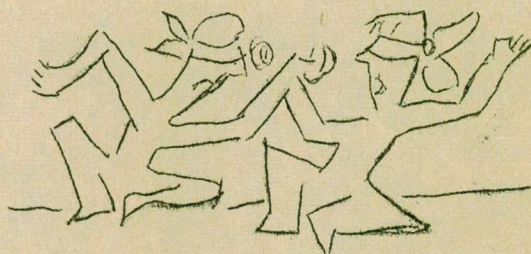
שניים אוחזים בסופגניה

נשחיל חוט רקמה באורך של שני מטרים במרכז של סופגניה טריה (חשוב שתהיה טריה כדי שלא תשבר!) נקשור את החוט סביב עצמו כדי שהסופגניה לא תוכל לזוז.

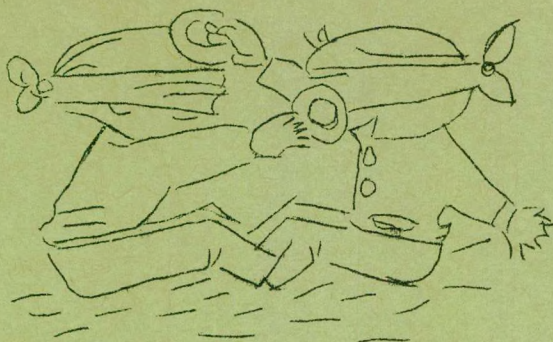
ועתה ניתן את שני קצות החוט לשני משחקים אשר ישימו אותם בפיהם, בעשרת הלשון והשפתים בלבד עליהם לגולל את החוט ולאסוף אותו בפה במטרה להגיע ראשונים אל הסופגניה ולנגוס בה. הנוגס את החתיכה הראשונה זוכה בפרס!

תחרות בהאכלה

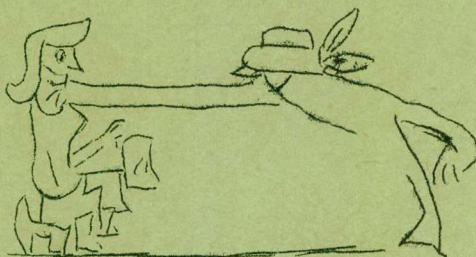
לתחרות זו באים שנים שנים. עליהם לשבת זה מול זה (על כסאות רגילים או על הרצפה בישיבה מזרחית), כדאי להלביש אותם בסינורים או לתת נייר עתונים על הבגדים כדי להגן עליהם מהכתמה.

אוגדים את עיני המתחרים ונותנים בידי כל אחד מהם סופגניה גדולה ונאה ממולאה בעין יפה בהרבה מאוד ריבה (יש להכין סופגניה כזאת מראש), וכן מרוחה בריבה מלמעלה. בהינתן האות צריך כל אחד להאכיל את בן זוגו (וכמובן באותו הזמן בן זוגו מאכיל אותו...) איזה זוג יגמור יותר מהר את הסופגניה? הפרס? כדאי לתת להם תריסר סופגניות מחוסרות ריבה...

סופגנית בשקית

המשחקים יושבים במעגל, אשר במרכזו עומד משחק אחד אגוד עינים. בין המשחקים מעבירים שקית נייר אשר בתוכה מונחת סופגניה. את פי השקית נסגור ע"י טיבוב הנייר שבקצה (כדי שכאשר נפתח אותה ישמע רשרוש הנייר). "העור" מאזין כל הזמן לכל הקולות שמסביב, שמא ישמע באיזה סביבה נמצאת השקית ברגע זה. אם שמע רשרוש מה - או שעברו כבר כשני רגעים (אסור "ההמית" את המשחק ולהוריד את המתח), עליו להרים את ידו לאות כי הוא מוכן למשימה העיקרית: להראות את הכיוון המדויק (בידי מי) שם נמצאת השקית. עם הרמת היד מפסיקים להעביר את השקית והמשחק אשר בידו נמצאת השקית ברגע זה חייב לפתוח את השקית ככל האפשר. ה"עור" מראה כל הזמן בידו את הכיוון ממנו הוא שומע רשרוש. הראה את הכיוון הנכון - הוא זוכה בסופגניה, אם הראה בכיוון בלתי נכון - המשחק נמסך עד אשר הצליח מחזיק השקית להוציא את הסופגניה מתוכה ובוזה הוא זוכה בה. אפשר כמובן לתת בידי המשחקים יותר משקית אחת המכילה סופגניות וכן להכניס למעגל יותר מ"עור" אחד.

אוכלי הסופגניות

מניחים לפני כל מתחרה צלחת ובכל צלחת סופגניה מרוחה בעין יפה בריבה בכל צדדיה. בהינתן האות מתחילים הכל לאכול את הסופגניה בלי ידיים. מי יגמור אותה ראשון? תנו לו ראי שיראה את מראה פניו!... או שתתנו לו כלי אוכל (צעצוע כמובן) כדי שילמד איך אוכלים!

מספר התיק	ארגז	שם התיק
8-1170	322355066035	מודיעין - בטאון תנועת המכבי הצעיר בישראל, מס' 1
8-1171	322355066035	הסתדרות מכבי ישראל - ההנהגה הארצית של המכבי הצעיר "מכבים הן פה כולנו" - יובל ה-50 של המכבי הצעיר 1929-1979
8-1174	322355066035	ההנהגה הארצית של המכבי הצעיר (ישראל) - חוברות הדרכה לחודש תשרי - ראש השנה וסוכות
8-1175	322355066035	מכבי צעיר ישראל - חוברת השכבה הצעירה, שלב ב' חשון תש"י
8-1176	322355066035	ההנהגה הארצית של המכבי הצעיר - ועדת ההדרכה דפים למדריך, חודש אב
8-1177	322355066035	הסתדרות מכבי ישראל - המרכז - ההנהגה הארצית של המכבי הצעיר - דפים למדריך, כסלו תשכ"ה
8-1178	322355066035	מכבי ישראל - הזמנות, תוכניות וכרטיס ציר.
8-1179	322355066035	מכבי צעיר ישראל - הזמנות
8-1180	322355066035	מרכז מכבי ישראל - מיני מרתון ירושלים הבינ"ל 4891.4.91
8-1181	322355066035	הסתדרות מכבי ישראל - ספר המכבי דוח המרכז לתקופת תש"ח-תש"ט
8-1182	322355066035	הסתדרות מכבי ישראל - אירועי ספורט עממי תשל"ז צעדות, מרוצים, משחים. עורך: יצחק בראז
8-1183	322355066035	הסתדרות עולמית מכבי - גליל ארץ ישראל עלון ידיעות של אגודת מכבי חיפה, מוקדש למפעלי המכביה השנייה בחיפה, מס' 4
8-1184	322355066035	מכבי ישראל - יובל המכבי 1931-1906
8-1185	322355066035	מכבי ישראל - MACCABI ISRAEL
8-1186	322355066035	הסתדרות מכבי ישראל - אירועי ספורט עממי תשל"ג-תשל"ד צעדות, מרוצים, משחים עורך: יצחק בראז
8-1187	322355066035	הסתדרות מכבי ישראל - המרכז - ההנהגה הארצית של הצעיר - קובץ הכנה - הועידה הארצית הכ"ז

מכבי ישראל - MAKKABI ISRAEL	322355066035	8-1188
מכבי תנועה עולמית - ישיבת מליאה ההנהלה העולמית	322355066035	8-1189
חוברת דוחות, ט"ו באדר א' תשמ"ט		
THE MACCABI WORLD REPORTER, NO. 1-2	322355066035	8-1190
MWU EXECUTIVE IN PALESTINE - PALESTINE NEWS NO. 1-5	322355066035	8-1191
FAACMA - BOLETIN - 4 MACABIADA PANAMERICANA MEXICO FORTALECIENDO NUESTRA JUVENTUD FUTURO - 1979 COMUNITARIO	322355066035	8-1192
CDI MEXICO - 4 MACABIADA PANAMERICA 21-29.7.1979 PROGRAMA OFICIAL	322355066035	8-1193
MEMORIA DE LA CLAM - ISRAEL FELED, ISRAEL	322355066035	8-1194
המכביה ה-13 דוח ועדת הסיכומים - המלצות והחלטות הועדה הבינלאומית למכביה	322355066035	8-1195
המכביה ה-13 דוח ועדת סיכומים - המלצות והחלטות הועדה הבינלאומית למכביה	322355066035	8-1196
MACABIADA PANAMERICANA, SAU PAULO 24-30.12.1983 5 PROMOCAO CONFEDERACAO BRASILEIRA MACABI - CLAM	322355066035	8-1197
AHEBRAICA - II FESTIVAL CARMEL DANCA E MUSICA ISRAELI	322355066035	8-1198
CLAM - MACABIM, NO. 3,6	322355066035	8-1199
A HEBRAICA SAO PAULO BRASIL - עלון מידע	322355066035	8-1200
המכביה ה-13 - תיק עבודה	322355066035	8-1201
המכביה ה-13 - ספר התוצאות - OFFICIAL RESULTS	322355066035	8-1202
	322329948077, קופסת	
המכביה ה-13 - המכבים - אתמול, היום, וחר בשיר, בסיפור ובציור - צרור עבודות נבחרות של תלמידים בארץ ובתפוצות	322355066035	8-1203
המכביה ה-7 - טקס הנעילה	322355066035	8-1204
IMGC הועד המארגן של המכביה ה-9 EHT OT EETTIMMOC GNISINAGRO HAIBACCAM HT9 EHT FO TROPER CGMI EHT FO GNITEEM 2791.21.82-62	322355066035	8-1205
המכביה ה-9 - THIS WEEK IN ISRAEL	322355066035	8-1206
המכביה ה-9 - ערב גאלה	322355066035	8-1207

הסתדרות המכבי בארץ ישראל - המרכז - המפקדה הארצית של המכבי הצעיר - ועדת ההזרחה - תוכניות לפעולות החודש	322355066035	8-1208
הדרכה מכבית בסיסית - קורס מדריכים הסתדרות מכבי ישראל - ההנהגה הארצית של המכבי הצעיר	322355066035	8-1209